

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Geografická analýza nacionalismu

a euroskepticismu na Sokolovsku:

Případová studie Kraslice

**Geographical analysis of nationalism and
euroscepticism in the Sokolovsko region: Case study**

Kraslice

Ivan Bartoš

Plzeň 2020

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta ekonomická

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Ivan BARTOŠ**
Osobní číslo: **K17B0610P**
Studijní program: **B1301 Geografie**
Studijní obor: **Ekonomická a regionální geografie**
Téma práce: **Geografická analýza nacionalismu a euroskepticismu na Sokolovsku: Případová studie Kraslice**
Zadávací katedra: **Katedra geografie**

Zásady pro vypracování

1. Stanovte cíle práce a výzkumné otázky.
2. Provedte rozbor teoretické literatury o nacionalismu a euroskepticismu a empirické literatury o volební geografii.
3. Stanovte metodiku výzkumu na základě znalosti teoretické a empirické literatury.
4. Připravte a provedte dotazníkové terénní šetření k intenzitě nacionalismu a euroskepticismu v Kraslicích.
5. Analyzujte výsledky šetření ve vztahu ke stanoveným cílům a výzkumným otázkám.
6. Diskutujte hlavní zjištění o intenzitě nacionalismu a euroskepticismu v Kraslicích a konfrontujte je s předpoklady teoretické literatury.
7. Provedte shrnutí výsledků a navrhněte implikace pro další výzkum v tématu.

Rozsah bakalářské práce: **40-60 stran**
Rozsah grafických prací: **neuveden**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

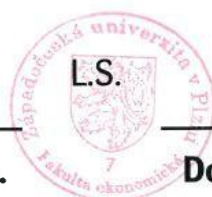
- Condruz-Bacescu, M. (2014). Euroscepticism Across Europe: Drivers and Challenges. *European Journal of Interdisciplinary Studies*, 6(2), 52-59. Dostupné z: https://scholar.google.cz/scholar?q=Euroscepticism+Across+Europe:+Drivers+and+Challenges.&hl=cs&as_sdt=0&as_vis=1&oi=scholart
- Holý, L. (2010). *Malý český člověk a skvělý český národ. Národní identita a postkomunistická transformace*. (2. vyd.). Praha: Sociologické nakladatelství.
- Mudde, C. (2004). The Populist Zeitgeist. *Government and Opposition*, 39(4), 542-563. Dostupné z: https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/2CD34F8B25C4FFF4F322316833DB94B7/S0017257X00002372a.pdf/populist_zeitgeist.pdf
- Riishøj, S. (2005). Europeanization and Euroscepticism. *Experiences from Poland and the Czech Republic*. Berlin: ICCEES.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Martin Lepič**
Katedra geografie

Datum zadání bakalářské práce: **22. října 2019**
Termín odevzdání bakalářské práce: **22. dubna 2020**

Doc. Ing. Michaela Krechovská, Ph.D.
děkanka

Doc. PaedDr. Alena Matušková, CSc.
vedoucí katedry

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Geografická analýza nacionalismu a euroskepticismu na Sokolovsku: Případová studie Kraslice“

vypracoval samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne ...

.....

podpis autora

Poděkování

Děkuji Mgr. Martinu Lepičovi za odborné vedení bakalářské práce spočívající v poskytnutí cenných rad a věcných připomínek, jež mi pomohly danou kvalifikační práci zkompletovat.

Obsah

Úvod	7
1. Nacionalismus	10
1.1 Nacionalismus	10
1.2 Národ.....	13
1.3 Patriotismus.....	17
2. Euroskepticismus.....	18
2.1 Skepse	19
2.2 Euroskepticismus	21
2.1.1 Typologie I. - Aleks Szczerbiak a Paul Taggart.....	23
2.1.2 Typologie II. – Aleks Szczerbiak a Paul Taggart	24
2.1.3 Typologie – Peter Kopecký a Cas Mudde	25
2.1.4 Typologie – Christopher Flood.....	26
2.1.5 Typologie - Nicola Conti	26
3. Česká identita	28
3.1 Fáze vytvoření českého národa – rozvoj české identity.....	28
3.1.1 Znovuoživení českého jazyka.....	29
3.1.2 Vybrané prvky rozvoje české identity – čeština	31
3.1.3 Sport jako fenomén utvářející identitu v České republice.....	32
4. Data a metodika.....	33
5. Kraslice – případová studie	38
5.1 Kraslice - charakteristika	38
5.1.1 Charakteristika respondentů	39
5.1.2 Kvantitativní metoda výzkumu - dotazník	41
5.1.3 Výsledky dotazníkového šetření a její analýza.....	41
Závěr.....	63
Seznam použité literatury a dalších zdrojů.....	67
Seznam tabulek a grafů.....	72
Seznam obrázků.....	73
Seznam zkratk.....	74
Seznam příloh	75
Příloha.....	76

Abstrakt.....	82
Abstract.....	83

Úvod

Ve své podstatě se s pojmy, jakožto nacionalismus a euroskepticismus setkáváme zejména v politické dimenzi, ale taktéž mnohdy s nimi operují jedinci, jež nejenže možná nerozumí ani jeho významu, nýbrž překrucují jeho sémantiku. Nicméně je proto nutné aplikovat přístup v němž dochází k interpretaci a definování jejich pojetí. Nacionalismus představuje součást naší historie zejména tkvící v jeho pokřiveném způsobu vyjádření, jež vedlo k tragickým historickým událostem. Euroskepticismus naopak představuje postoj směřující vůči Evropské unii na kritické bázi bez ohledu na diferenciovaná kritéria (ekonomická, založená na kritériu suverenity, na demokratickém kritériu, na politickém kritériu)¹. Geografická analýza bude skrz tyto dané pojmy aplikována v rámci případové studie konkrétně na město Kraslice.

Doktrína tedy bude následně použita na výsledky dotazníkového šetření. Respondenti představovali osoby s trvalým pobytem v Kraslicích na něž byly směřovány otázky zaobírající se tematikou nacionalismu a euroskepticismu. Následně tak budou vyvráceny či naopak potvrzeny hypotézy. Přičemž bude taktéž dán prostor pro jejich subjektivní názory.

Co se týče užití odborné literatury byl zejména použit doktrinální přístup Heywooda, Gellnera, ale taktéž byl zmíněn Kohn a Billig v rámci kapitoly nacionalismu, přičemž u kapitoly euroskepticismu bylo zaměření směřováno především na typologii Szczerbiaka a Taggarta, Kopeckého a Muddeho, Flooda, Contiho.

Na základě všech zmíněných skutečností v souvislosti s tematikou, je cílem bakalářské práce analyzovat míru nacionalismu a euroskepticismu v Kraslicích pomocí dotazníkového průzkumu mezi obyvateli. Ovšem bude tedy kladen především apel prostřednictvím analytické metody a komparace na základě doktrín směřující vůči výsledkům dotazníkového šetření. Přičemž na zjištění, jež budou vyplývat, bude posléze dána možnost (eventualita) v podobě návrhu pro další výzkum. V souvislosti s tím bude zakomponováno pět hypotéz.

¹ CONDRUZ-BĂCESCU, Monica. *Euroscepticism Across Europe: Drivers and Challenges*. *European Journal of Interdisciplinary Studies*, 6 (2), 2014, s. 55. Dostupné z: <http://ejist.ro/files/pdf/386.pdf>, 2020.

H1 Většina respondentů na otázku č. 1, „Jak hodně se cítíte Čechem,“ odpoví na škále od 1 – nejméně ; 5 – nejvíce) číslem 4 anebo 5.

Daná hypotéza bude vyvrácena či potvrzena pouze na základě výsledků vyplývajících z dotazníkového šetření respondentů z Kraslic. Jedná se o subjektivní názor z pohledu dotázaných, jenž vede ke zjištění postoje k češství jich samých.

H2 Míra národní identity (otázka č. 1 - „Jak hodně se cítíte Čechem?“ (1 – nejméně; 5 – nejvíce) nebude mít vliv na postoj vůči Evropské unii (otázka č. 6 – „Jaký je Váš postoj k Evropské unii?“)

Na základě výsledků dotazníkového šetření zjišťujeme, zdali neexistuje vztah či vazba v rámci dvou položených otázek viz výše, přičemž bude podložena prostřednictvím kontingenční tabulky dle odpovědí respondentů.

H3 Při vyšší míře národní identity, očekáváme vyšší preferenci Česka na úkor Evropy²

Stejně tak jako u předešlé hypotézy č. 2 skrze výsledky dotazníkového šetření budeme zkoumat, zdali vyšší míra národní identity, bude mít vazbu tedy vliv na vyšší preference Česka na úkor Evropy či nikoliv. To vše, při úvaze existence diferenciací mezi národní identitou a postoje respondenta ke vztahu České republiky.

H4 Respondenti vykazují znaky inklinující k pojetí inkluzivního národa.

Prostřednictvím otázky č. 2 „Koho vnímáte, že může být Čechem?“ Bude položen základ týkající dané hypotézy, jelikož bude zde dána eventualita v podobě subjektivních názorů dotázaných, přičemž zároveň bude možnost fakultativního výběru. „Češi jako národ jsou ve své podstatě demokratičtí,“³ čímž byl dán předpoklad toho, že bude inklinace k pojetí inkluzivního národa na úkor exkluzivního, nehledě na mou osobní predikci v podobě daného názoru, se kterým se ztotožňuji.

² (bereme v úvahu však diferencii mezi národní identitou a vazbou ve vztahu k České republice.)

³HOLÝ, Ladislav, UHEREK, Zdeněk. *Malý český člověk a velký český národ: národní identita a postkomunistická transformace společnosti*. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství, 2001, s. 117. Studie; sv. 30. ISBN 80-85850-97-4.

H5 Figuruje zde více euroskeptiků nežli jedinců podporující, jak Evropskou unii, tak především taktéž evropskou integraci.

Ať již odborná periodika či literatura nabízejí diferenciované teorie týkající se euroskepticismu zejména schéma Kopecký-Mudde⁴, jež bude užito, aby se v daném případě mohlo rozčlenit, do jakých dimenzí spadá.

Práce je členěna na pět částí přičemž první část pojednává o nacionalismu, následující rozebírá euroskepticismus, třetí se zabývá nastíněním české národní identity. Přičemž čtvrtá kapitola, jejíž název vystihuje ve své podstatě směr celé kvalifikační práce, v níž bude rozebírána především metodika sběru dat a v neposlední řadě ústřední část, která se vztahuje přímo jakožto případová studie Kraslic dotýkající se respondentů z dané oblasti, čímž jak již bylo výše zmíněno analyzuje výsledky dotazníkového šetření, jež probíhal v rámci období dubna 2020.

⁴ HYNČICA, Pavel, MAŠKARINEC, Pavel a NOVOTNÝ, Lukáš. *Euroskepticismus ve střední Evropě*. Vydání 1. Praha: Academia, 2016, s. 31. XXI. století; sv. 42. ISBN 978-80-200-2619-4, 2020.

1. Nacionalismus

Nacionalismus každý jedinec může uchopit svým způsobem, což ve své podstatě znamená jednu podstatnou věc, že bude existovat několik teorií zaobírajíc se danou tematikou. Ovšem vždy by se mělo jít k původnímu pramenu zdroji, k jeho prvopočátku a uchopit myšlenku, jež vlastně zakládá význam jeho pojetí to, co představuje.

1.1 Nacionalismus

Prapůvod nacionalismu je odvozeno od slova „národ“ tedy nation, jež se používá od 13. století. Národ pochází z latinského slova nasci čili narodit se. Pokud se na místo nation užívalo natio, pak se jednalo o označení skupiny lidí, jejímž pojítkem bylo místo narození.⁵ Zhruba v 18. století nabíralo užívání politický rozměr, jelikož doposud tomu tak nebylo. Nacionalismus byl poprvé v tisku užit konkrétně v roce 1789 ve Francii, francouzským knězem a odpůrcem jakobínů Augustinem Barruelem. Od poloviny 19. století posléze docházelo k jeho eskalaci, jelikož jeho pojetí tedy koncept byl identifikován, jakožto politické hnutí, jež se stalo nedílnou součástí revoluce, která se odehrála na evropském kontinentě roku 1848.

Elementárním principem na jehož základě je položen představuje národ, coby základ politické organizace. Dochází k vnitřní segmentaci v níž za prvé lidstvo, je již ze své podstaty členěno na různé národy a za druhé národ je považován za optimální a zřejmě „jedinou legitimní jednotku politického vládnutí.“ V případě klasického politického nacionalismu se jedná o úsilí, jež spočívá ve shodě, resp., aby hranice státu byly kongruentní s hranicemi národa. Jedná se o kongruenci, kdy tzv. národní státy a příslušnost k danému národu, jsou totožné se státním občanství daného státu čili národa. Nacionalismus ukrývá i stinné stránky, jelikož doktríny hovoří a celkově historie k značnému rozličnému pojetí. Zde se dá hovořit v určitém smyslu o polysému. Ačkoliv propojení na mezinárodní princip, kterak představuje sebeurčení národa, jež v sobě skýtá taktéž predikci v podobě rovnosti všech národů, byl však využíván jakožto prostředek ať již určitého společenského uspořádání, válek či různých tažení. Vztahuje se skutečně na notně diferenciované ideologické proudy od liberalismu až po fašismus.⁶ Iniciativa nacionalismu vznikla za francouzské revoluce, jelikož do té doby se různé země identifikovaly různorodým pojetím, jakožto například říše, knížectví či království.

⁵ HEYWOOD, Andrew. *Politické ideologie*. 4. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s 159. ISBN 978-80-7380-137-3.

⁶ Tamtéž.

V rámci toho pojetí ještě fungoval feudalismus s tím spojené poddanství a robota. Nebylo nikterak žádné podvědomí, kterak by mohlo být vázáno k národu ba dokonce patriotismu, resp. k vlastenectví. Nicméně dosavadní kontinuální nevědomí se změnilo až v pojetí francouzský revolucionářů, jež povstali proti králi Ludvíku XVI a ve jménu lidu, čímž jejich ztotožnění mělo podobu francouzského národa.

Národ ztělesňuje autonomii, svrchovanost. Ona myšlenka „*národ má být svým vlastním pánem*“, vystihuje pouze svébytnost, ale nikterak co přesně lze abstrahovat pod význam slova národ.⁷ Gellnerova teorie spadá do kategorie modernistických. Jelikož vnímání národa a nacionalismu jakožto v recentní podobě, je „*fenomémem moderní doby, tj. především 19. a 20. století*.“ Nacionalismus je z hlediska jeho konceptu považován za nejenže za politickou doktrínu, ale taktéž především v rámci stavu myslí a pocit, že stát a národ jsou kongruentní tedy, že vytvářejí celek⁸ „*Národnostní princip může být obhajován v duchu mravnosti, univerzálnosti. Mohli by existovat, a příležitostně také existovali abstraktní nacionalisté, nezaujatí ve prospěch své vlastní národnosti a velkomyslně hlásající doktrínu stejnou pro všechny národy: nechat všem národům jejich vlastní politickou střechu a nechat jim všem také snahu⁹ nezahrnovat příslušníky jiných národů pod ni*.“ Pokud možno dochází k obhajobě v podobě nesobeckého nacionalismu, není nutno shledat v oním pojetí formální rozpor. Jelikož nacionalismus může být pochopitelně podpořen dobrými důvody, míněno kupříkladu „*touha po zachování kulturní rozmanitosti, pluralitního mezinárodního politického systému a zmenšení vnitřního napětí uvnitř států*.“ Nicméně ve skutečnosti není přijímán takovým rozumným způsobem, jelikož se Immanuel Kant domníval, že stranickost představuje snahu, jakožto prostředek uchylující se konat tak výjimku vůči sobě samému a je možno hovořit tak o ní jako o „*ústřední lidské slabosti, z níž vyplývají všechny ostatní, a že je nakažlivá pro národní cítění jako pro všechno ostatní, čímž způsobuje to, co Italové za Mussoliniho nazývali sacro egoismo nacionalismu*.“ Na Zemi existuje velmi mnoho případných národů. Ostatně naše planeta dává všanc rozlohu k určitému počtu „*nezávislých nebo autonomních politických jednotek. Podle každého rozumného výpočtu je prvně uvedený počet (potencionálních národů) mnohem, mnohem větší než počet možných*

⁷ HEYWOOD, Andrew. *Politické ideologie*. 4. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s 160. ISBN 978-80-7380-137-3.

⁸ GELLNER, Ernest André. *Nacionalismus*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2003, s. 7. ISBN 80-7325-023-3.

⁹ GELLNER, Ernest André. *Národy a nacionalismus*. 2. vyd. Praha: Josef Hříbal, 1993, s. 12. Po-znání. Sv.2. ISBN 80-901381-1-X.

životaschopných států“ Z toho tedy plyne, pokud je spekulace pravdivá, že „nemohou být uspokojeny všechny nacionalismy, alespoň ne současně.“ Tedy z toho plyne jediné, pokud dojde uspokojení jedněch, pak následně musí dojít ke zmaření druhých. *Toto „tvrzení je dále a nezměřitelně posilováno skutečností, že velmi mnoho z potencionálních národů žije, nebo donedávna žilo nikoli v ucelených územních jednotkách, ale promíšeně mezi sebou ve složitých útvarech. Z toho plyne, že územní politická jednotka se může stát etnicky homogenní jedině v těch případech, jestliže buď zabije, nebo vyžene, nebo asimiluje všechny příslušníky jiného národa. Jejich neochota podrobit se takovému osudu může učinit naplnění národnostního principu obtížným.*“¹⁰ Nicméně vrátíme-li se na prapůvod jeho vzniku dojdeme přitom k „přeměně starší formy vlastenectví v novodobý nacionalismus.“ V závislosti na dané informaci je nutno kvalifikovat diferenciaci v podobě přechodu mezi těmito dvěma pojmy.¹¹

Rozbor Fortunata Strowského dílo *Nationalisme ou patriotisme* v Paříži roku 1933 poukazoval, že vlastenectví a nacionalismus jsou „v nesmiřitelném protivu.“ Strowskiho pojetí nacionalismu je představováno v té nejhorší možné formě, tedy na pokraji úpadku, jakožto „nezdravý a násilný cit, který nedbá druhých národních individualit a v egoistickém přecenění zná jen svaté zájmy své bez ohledu na druhé.“ Ve své podstatě tedy nacionalismus bral jako egoistický obraz vlastenectví, resp. patriotismu. Naopak k vlastenectví Strowski přistupoval naprosto diametrálním způsobem, interpretoval jej jakožto přirozený cit, „v němž není ideologické abstraktnosti a který je bezpečně založen na zemi, na lásce k ní a ke všemu, co ji oživuje a zalidňuje.“ Poukazoval na fakt, že vlastenectví dle jeho pojetí „spojuje národ s půdou, s člověkem a minulostí.“ Strowski vychází na základě historické události, kdy klade apel na to, že láska k vlastnímu státu, pokud je obepnuta přirozenými hranicemi, je vlastenectvím, nikoliv však na území, které těmito přirozenými hranicemi neoplývá a naopak povoluje rozpínat se a rozšířit území svého národa, čímž právě dochází ke transformaci, kdy se vlastenectví ocitá a prezentuje coby nepřirozený cit v podobě nacionalismu. Půda je substituována „mystikou rasy, moci, sociálního řádu, jednoty, národní geniality nebo oběti.“ Strowski tedy „rozpoznal jednu ze základních rozdílných tendencí vlastenectví a nacionalismu, a to je snaha, kde a jak, kterým směrem a obsahem hledat růst a prospěch svého národa.“

¹⁰ GELLNER, Ernest André. *Národy a nacionalismus*. 2. vyd. Praha: Josef Hříbal, 1993, s. 13. Po-znání. Sv.2. ISBN 80-901381-1-X.

¹¹ KUTNAR, František. *Obrozenské vlastenectví a nacionalismus: příspěvek k národnímu a společenskému obsahu češství doby obrozenské*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2003, s. 176. ISBN 80-7184-833-6.

Nicméně pojetí Strowského musí být opraveno, jelikož „*nacionalismus, zvrhlý, imperialistický, šovinismus, nehledá cestu svého obohacení a růstu uvnitř sebe, ve zhodnocení svých jedinců a ve zvýšení národních hodnot, nýbrž v prostorovém rozvoji, ve vnějškovém, formálním, nikoliv vnitřním a obsahovém rozpětí.*“¹²

1.2 Národ

Podstatou nacionalismu je zejména smýšlení, že národ je či by měl být primárním principem politické organizace. Neexistuje jednotná doktrína, jež by definovala a interpretovala daný pojem. Dochází mnohdy k záměně užití slov, jakožto například „národ,“ „stát,“ „země,“ ba dokonce i „rasa.“ Ovšem ve své elementární podstatě představují národy „*kulturní entity, soubory lidí spojených společnými hodnotami a tradicemi, zejména společným jazykem, náboženstvím a dějinami,*¹³ *a obývajících též zeměpisný prostor.*“¹⁴ Pokud však požadovaná kritéria, jež se vztahují k určitému národu naplňují, pak jsou jemu inherentní, v případě, že nikoliv, tak je nelze považovat za dotčený národ.

Při analýze, je možno považovat, jakožto objektivní faktory, coby kritéria naplňující skutkovou podstatu, jimiž jsou zejména: „*jazyk, náboženství, dějiny, etnicita etc.*“ Nicméně i zde je nutno podotknout, že neexistuje striktní seznam, jež by dokázal přesně identifikovat a tedy subsumovat kritéria diferencující od sebe jednotlivé národy. Ovšem jazyk je přesto považován za vnější hledisko, resp. vzbuzující ve své podstatě pocit důvěryhodnosti a určité sounáležitosti. Nýbrž nelze je vztahovat absolutně. Vezmeme si kupříkladu Američany, Australany či Novozélandčany, přestože hovoří „anglicky,“ je nutno vzít v úvahu i jinou rozličnost v podobě dialektu, ale primárním základem je anglický jazyk. Nicméně sami sebe však „*nepovažují za příslušníky nějakého anglického národa.*“ Dalším kritériem může být kupříkladu náboženství. Náboženství ztělesňuje mravní regulativ a mnohdy i právní, čímž může být například považován a brát v potaz islám. Nicméně stejně tak jako islám, jež má dvě větve sunnitě a šiítě, jakožto křesťanství, kterak rozdělen na katolíky a protestanty ve Spojeném království. Tedy nelze říci prvořadě, že obecně náboženství může být určující kritérium. V mnohém představují určitou rivalitu. Pokud vztáhneme na naše území, konkrétně na Českou republiku, která

¹² KUTNAR, František. *Obrozenské vlastenectví a nacionalismus: příspěvek k národnímu a společenskému obsahu češtví doby obrozenské*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2003, s. 177. ISBN 80-7184-833-6.

¹³ HEYWOOD, Andrew. *Politické ideologie*. 4. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 162. ISBN 978-80-7380-137-3.

¹⁴ Tamtéž, s. 163.

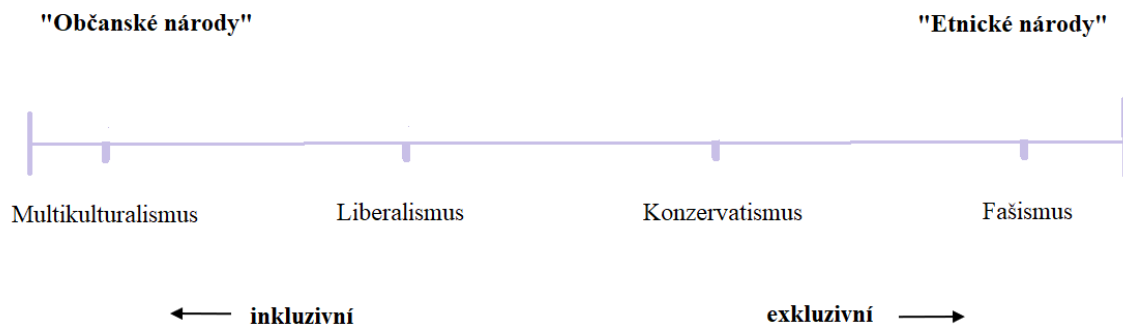
je všeobecně vnímána a pojmána spíše, jakožto ateistická země. Nemůžeme nutně deklarovat ateismus a paušalizovat je, jakožto na každou fyzickou osobu a predikovat jeho náboženskou (ne) příslušnost coby opětovně součástí kritéria naplňující podstatu interpretace národa. Je nutno si taktéž uvědomit, že národ konkrétně v Německu představoval v rámci nacionalismu „*určité vědomí etnické či rasové jednoty*“, o sobě samých, což bylo primárním ústředím jejich propagandy.¹⁵

Většinou je však spíše než biologický základ brán na zřetel kulturní, coby projev etnické jednoty. Sic může být založen na rase, avšak je odvozován zejména ze společných hodnot a kulturních představ. Názory na národy se přitom různí, pochopitelně v kontextu s odlišností směrů. Liberálové hlásí, z jejich sémantického pojetí kladou důraz na rovné právo na sebeurčení, přičemž zdůrazňují „politickou loajalitu i jednotu kultury.“ Konzervativci rozumějí respektive zosobňují národ co by entitu v prvním případě jakožto organickou složku, jež je spjatá „*společnou etnickou identitou a společnými dějinami*.“ Hlavním kritériem je „*sociální soudržnost a kolektivní identita*.“ Socialisté obecně vnímají národ jakožto produkt, kterak usiluje o narovnání sociální nespravedlnosti. Nejedná se o nacionální povahu, ale naopak internacionální. Anarchisté se diferencují od všech směrů naprosto odlišným vnímáním, jelikož národ považují jako mýtus, který má na své bázi evokovat míru poslušnosti a oddanosti vůči zájmům vládnoucí elity. Fašisté představují diametrální protipól od všech stávajících směrů. Jelikož jejich interpretace spočívá zejména v tom, že národ, je často definován rasou, jakožto identifikující se organickou sociální složkou, jež ztělesňuje v jednotlivci existenci coby naplnění cíle a smyslu jeho života v rámci zosobnění s danou ideologií představující identifikaci jejich podoby národa.

Fundamentalisté identifikují národ coby náboženskou entitu. Nýbrž však dochází k tomu, že „*se náboženství zřídka bezezbytku kryje s konvenčními národy, odtud vyplývá představa nadnárodních náboženských společenství, jakým je například islámský národ*.“ Národní identita se mnohdy udržuje na základě kolektivní významné události, může být například Den vzniku samostatného československého státu, Den obnovy samostatného českého státu v Americe typicky Den díkůvzdání, Den nezávislosti aj.¹⁶

¹⁵ HEYWOOD, Andrew. *Politické ideologie*. 4. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s 164. ISBN 978-80-7380-137-3.

¹⁶ Tamtéž, s. 165.

Obrázek 1 – Názory na národ

Převzato: HEYWOOD, Andrew. *Politické ideologie*. 4. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 166. ISBN 978-80-7380-137-3, 2020.

Národy jsou vytvářeny na základě různých konfigurací objektivních a subjektivních faktorů, což vede k různým pojetí národa. Nacionalistické pojetí interpretuje národ jakousi změť v podobě psychopolitických a kulturních faktorů, přičemž není jednoznačná specifikace, která jedna z nich zaujímá byť procentuálně jakou poměrnou část. Na druhé straně tedy v opozici exkluzivní pojetí národa, jež klade apel především na etnickou jednotu a taktéž společnou historii, dějiny. Podle nich je naopak národní identita fixní a rigidní.

Vyznačuje se právě společnými předky, tím pochopitelně dochází ke stírání mezi národem a rasou.¹⁷ „Národy tak drží elementární pouta,“¹⁸ přičemž se jedná o vrozenou emociální vazbu vztahující se k jazyku, víře či dokonce k domovské zemi, případně k tradičnímu stylu žití. Teorie elementárních pout (primordialismus) představuje koncepci, v níž národy „mají hluboké historické kořeny a jsou v různé míře utvářeny, psychologii, kulturou a biologií.“¹⁹ „Podle nacionalistů je národ velkou skupinou lidí se společnou kulturou, jejíž podstatnou částí je společný jazyk, a také skupinou lidí, která chápe společnou kulturu jako důvod existenci společné politické jednoty. Kulturní a politická jednotka mají podle nacionalistů být jednou a touž jednotkou.“²⁰ Konstantou nicméně zůstává požadavek, deklarující, „aby státní moc byla v etnickém smyslu

¹⁷ HEYWOOD, Andrew. *Politické ideologie*. 4. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 166. ISBN 978-80-7380-137-3

¹⁸ Tamtéž, s. 166.

¹⁹ Tamtéž, s. 167.

²⁰ GELLNER, Ernest André. *Nacionalismus*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2003, s. 7. ISBN 80-7325-023-3.

identifikována s většinou.“ „*Oddělenost a odlišnost od jiných národů, nezávislost a rovnost ve vztahu k nim, to je základní požadavek, který nacionalisté vznášejí ve jménu svého národa.*“²¹ G. Stoessinger interpretuje koncept, že národ „*zaprvé a především svrchovaným politickým celkem.*“ Zastával tedy názor, že národ, jež se nestal suverénním státem čili „*nedosáhl uplné státní nezávislosti,*“ není možné považovat v daném pojetí za nation, nýbrž za nationality ba dokonce za people.

Pokud provedeme analogii co se týče zmíněné definice a daného konceptu, pak v případě, kdy vznikl Československý stát, nešlo hovořit o pojetí národa v americkém kontextu. Jelikož byl opomíjen a nenaplněn požadavek slovenského národa, čehož bylo docíleno až k 1. 1. 1993 po rozdělení, kdy vznikly dva samostatné státy.²² Hayes stejně jako Stoessinger se stavěl k tomu, že národ je v rámci své podstaty „*souhrnem občanů svrchovaného národního státu,*“ kdežto nationality čili národnost, může existovat bez státu.²³²⁴ Primární myšlenky vycházející z Kohnových prací se týkaly dichotomie v rámci diferenciací mezi „*nacionalismem západním*“ (Western) a ostatním (non-Western). Přičemž u druhého se stírá rozdíl resp., spočívající v rámci rozdílu „*mezi společností otevřenou, liberální, konstituční a společností uzavřenou, antiliberální.*“ Louis L. Snyder zpracoval danou dichotomii týkající se obou těchto typů západního a ostatního (čili nezápadního). V rámci daného pojetí národa západního typu, pak jej charakterizoval jakožto pospolitost občanů, zakládající se skrze jejich individuální vůli, která se projevující ve „*volených shromážděních, smlouvách a plebiscitech a jejichž integrace se téměř vždy soustředila kolem politické ideje. Naproti tomu „ne-západní“ národ se vytvářel, kolem iracionálního, nepolitického a předcivilizačního „lidu“ (Volk, folk), přičemž důraz nebyl kladen na individuální svobody, nýbrž na společenství, kolektivnost a emoce.*“²⁵

Jakým způsobem se jeví představa národa v českém kontextu?! Je nutno podotknout, že „*Češi jako národ jsou ve své podstatě demokratičtí.*“ Nicméně mnohdy bývá ať již explicitně či implicitně vyjádřeno, že označení národa, mohou nést pouze ti, jenž mají svou tradici. Jelikož Pešková například vyjádřila, že „*národ bez tradice ztrácí smysl své existence.*“ Anderson naopak vnímá jeho pojetí coby „*představy politického společenství – ze své podstaty ohraničené a samostatné.*“ Jelikož jeho interpretace

²¹ KOHN, Hans. Nacionalismus: In HROCH, Miroslav, (eds.) *Pohledy na národ a nacionalismus: čítanka textů*. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003, s. 90. Studijní texty; sv. 29. ISBN 80-86429-20-2.

²² KOŘALKA, Jiří. *Co je národ?*. 1. vyd. Praha: Svoboda, 1969, s. 19. ISBN 25-071-69.

²³ Tamtéž, s. 20.

²⁴ Jedná se o překonané přístupy.

²⁵ Tamtéž, s. 21.

definuje národ, jakožto „*primární skupinu – rozšířenou rodinu, a zároveň na téže straně dodává: „Ve skutečnosti si veškerá společenství větší než prapůvodní vesnice s kontaktem tváří v tvář...jen představujeme.*“²⁶

1.3 Patriotismus

Není jednoduché vymezit jednotu kultury, jež se promítá v rámci příslušnosti k národu. Jelikož se proměňuje, není možné nastavit fixní vzorec, kterak by stanovil přesné kulturní faktory pro její interpretaci. Tudíž v konečné fázi lze nakonec formulovat subjektivním způsobem, čili k těm osobám, jež se hlásí, nikterak na základě vnějších faktorů. V daném pojetí je pak pojímán národ, jakožto jednotka psychopolitická čili skupina lidí, označující sebe sama „*za určité přirozené politické společenství a vyznačují se společnou loajalitou nebo určitým citovým naladěním, kterému se říká patriotismus, resp. vlastenectví.*“ Objektivní nesnáze však mohou být kupříkladu spočívající v nedostatku území, či menšímu počtu obyvatel. Lotyšsko se až v roce 1991 stalo nezávislým státem, ačkoliv na území pobývalo necelých 2,6 miliónů obyvatel (přičemž sotva polovina představovala etnické Lotyše).²⁷

„*Vlastenectví nechce jít za hranice své přírody, za hranice vlastního národa, znamená to, že hledá cestu svého rozmnožení, obohacení a růstu v sobě samém, ve zkrášlení a zdokonalení svého živoucího organismu, že je tedy ve své tendenci po růstu a sídle dovnitř sebe intenzivně a jakostně zaměřeno.*“²⁸

²⁶ HOLÝ, Ladislav, UHEREK, Zdeněk. *Malý český člověk a velký český národ: národní identita a postko munistická transformace společnosti*. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství, 2001, s. 117. Studie; sv. 30. ISBN 80-85850-97-4.

²⁷ HEYWOOD, Andrew. *Politické ideologie*. 4. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 166. ISBN 978-80-7380-137-3.

²⁸ KUTNAR, František. *Obrozenské vlastenectví a nacionalismus: příspěvek k národnímu a společenskému obsahu češství doby obrozenské*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2003, s. 177. ISBN 80-7184-833-6.

2. Euroskepticismus

Notorieta zůstává skutečnost, že vstupem do Evropské unie v závislosti na pozitivním výsledku referenda ve své podstatě *conditio sine qua non*, by nebylo možno za recentní situace pojednávat *ex tunc* o 1. května 2004, coby o datu hovoříc o přijetí členského státu tedy České republiky, jakožto součástí Evropské unie. Celostátní referendum, jež se konalo pouze jednou na území České republiky, konkrétně ve dnech 13. a 14. června 2003, jehož realizace byla uskutečněna na základě ústavního zákona č. 515/2002 Sb., o referendu přistoupení České republiky k Evropské unii, zákona o provádění referenda č. 114/2003 Sb., a prováděcí vyhlášky č. 115/2003 Sb. Na hlasovacím lístku byla voličům položena otázka: „Souhlasíte s tím, aby se Česká republika stala podle smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii členským státem Evropské unie?“²⁹

Referendum o přistoupení České republiky k Evropské unii konané ve dnech 13. - 14. června 2003							
Okrsky	Počet oprávněných občanů	Účast v %	Platné hlasů celkem	Počet hlasů ANO	Počet hlasů ANO v %	Počet hlasů NE	Počet hlasů NE v %
14 765	8 259 525	55,21	4 457 206	3 446 758	77,33	1 010 448	22,67

Tabulka 1 - Výsledky referenda o přistoupení ČR k EU

Převzato: ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [ČSÚ]. Referendum o přistoupení České republiky k Evropské unii In: Český statistický úřad. *Referendum o přistoupení České republiky k Evropské unii konané ve dnech 13. - 14.06.2003. Výsledky za Českou republiku.* [online]. ©2020. Datum generování: 24. dubna 2020. Dostupné z: <https://volby.cz/pls/ref2003/re13?xjazyk=CZ>, 2020.

Unie tedy představuje supranacionální seskupení států resp. supranacionální subjekt ve svém celku, jež se zřetelně diferencuje od jakýkoliv mezinárodních organizací a to zejména na základě toho, že členské státy transponují „výkon určitých svých *svrchovaných pravomocí*.“ Tedy vazba možno spíše považovat vztah panující mezi Uníí a členskými státy je založen na subsidiární povaze. De facto právní regulace členských států je v podřízeném stavu vůči Evropské unii a tedy „*nezbytným nástrojem k fungování této subordinace je pak unijní právo jako specifický právní systém.*“³⁰ Vrátime-li se zpět k volbám tedy k referendu o přistoupení České republiky k Evropské unii, predikce spočívala zejména v očekávání, jaké benefity může zejména přinést vstup České

²⁹ LEBEDA, Tomáš. *Referendum o přistoupení ČR k Evropské unii. Několik různých pohledů na první všelidové hlasování v Česku.* Politologický časopis, 2004a, vol. 11, č. 3, s. 209.

³⁰ TOMÁŠEK, Michal. Pojem předmět a působnost unijního práva. In: TOMÁŠEK, Michal (eds.). *Právo Evropské unie.* 1. vydání. Praha: Leges, 2013, s. 55. ISBN 978-80-87576-53-3.

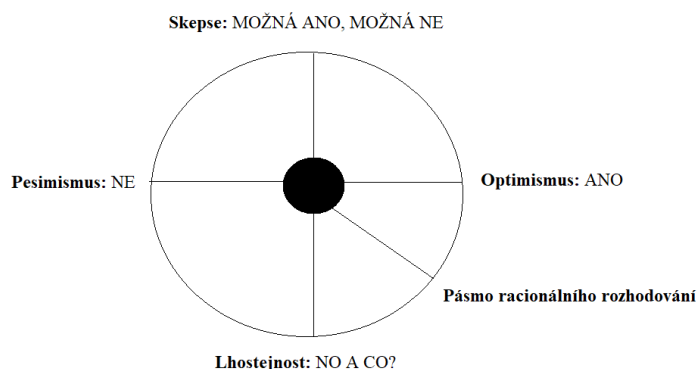
republiky do Evropské unie, čili možno chápat spíše jakožto euforický počín k určité pozitivní změně, jakožto i znechucení či frustraci ke stávajícímu politickému fungování České republiky. Optimismus tedy v daném okamžiku byl na místě. Nicméně bezpochyby s postupem času a s označením tzv. „bruselského“ diktátu, nejen v názorech politických stran, ale taktéž zejména občanů (nikoliv jen z) České republiky, vyvěrali na povrch určité postoje, názory či stanoviska a taktéž především typologie zaobírajíc se euroskeptickým míněním. V některých, ať již politických kuloárech, imanentních v rámci odborné, ale rovněž i v rámci laické veřejnosti vyvstali otázky zaobírajíc se (mnohdy vedoucí až k ultima ratio coby) vystoupení České republiky z Evropské unie tedy Czexit. Tedy ve své podstatě je nutno se zaobírat tím, co představuje euroskepticismus tedy jeho definici aj. atributy, jež v konečném souhrnu vedou k jeho interpretaci.

2.1 Skepse

Skepse představuje v restriktivním pojetí určitou míru obav, nejistoty, nerozhodnosti, která eskalující až po antagonismus, popírající Evropskou unii jakožto celek, resp. její koncept. Je zapotřebí objektivitu a v důsledku toho je nutné přistoupit k extenzivnímu výkladu skepse. Ve své podstatě se tedy jedná o „kritický přístup, zkoumající stejně nezájatě a věcně jak negativní, tak pozitivní stanoviska k EU.“³¹ Ústředním kritériem pro skepsi je „slovo rozhodování.“ Rozhodování je možno definovat jakožto nedokončený proces, v němž neustále probíhají určité myšlenkové pochody, které se prolínají. Nicméně může se ovšem stát, že jedinec zkostrnatí, ustrne, čímž tak dojde k vymezení a uchýlení se k možnostem, jež jsou vyobrazeny v rámci schématu.³²

³¹ RIEGEL, Karel (eds.) *EU, Češi a skepse*. 1. vydání. Praha: ISV, 2004, s. 9. ISBN 80-86642-34-8.

³² Tamtéž, s. 10.

Obrázek 2 – Schéma rozhodování

Převzato: RIEGEL, K. et al. *EU, Češi a skepsis*. 1. vydání. Praha: ISV, 2004, s. 10. ISBN 80-86642-34-8, 2020.

Všechny zmíněné složky, jež jsou uvedeny k schématu je možno identifikovat následujícím způsobem. Optimismus („*absolutní*“) – představuje doslova až v nejzazší formě stav euforie, inklinuje zejména ke zbrklosti, a až přehnané aktivní činnosti, pocity nabuzení, štěstí jsou jeho nezbytnou součástí. Pesimismus („*absolutní*“) představuje naopak antonymum. Ve své podstatě rezervovanost, ale spíše spočívající v negativním pojetí, tedy spíše „*nechut', nedůvěru, beznaděj a doslova frustraci*.“ Skepsis se naopak nachází na pomezí mezi hledání a následnou volbou v rámci kritérií, jež jsou nastíněna. Nicméně uchýlení se, může vést buďto k optimistickým či negativním hlediskům, resp. závěrům. Ovšem je nutné poukázat, že se může jednat o dočasný stav, pokud dojde k ustání vazeb a zpětných reakcí, naopak může reflektovat k pesimismu či optimismu, není tedy možno vyloučit ani pozitivní aspekt. Lhostejnost představuje mimořádný stav, jelikož vede k omisivnímu jednání, čili ve své podstatě k pasivitě, jejíž příčina vznikla buďto z přetrvávající únavy či neustálého přijímání informací, které vědomí zahlcuje. Může vzniknout ovšem i z „*nedostatku motivace a z nepochopení*.“³³ Klíčovým řešením z konstrukce skepsis a jeho alternativ je možná jediná cesta prostřednictvím komunikace.³⁴

³³ RIEGEL, Karel (eds.) *EU, Češi a skepsis*. 1. vydání. Praha: ISV, 2004, s. 11. ISBN 80-86642-34-8.

³⁴ Tamtéž, s. 12.

2.2 Euroskepticismus

Evropané se cítí jakožto oběti v podobě intrikaření v rámci politiky a danou odpovědnost přiřazují právě unii, jakožto celku. Nejistota tedy zosobňuje a činí z ní reálný problém, jež ovlivňuje její vnější sebe prezentaci tedy image. Euroskeptik je definován jakožto neologismus, jež dle slovníku Larousse interpretuje „osobu, která pochybuje o životaschopnosti nebo užitečnosti Evropské unie.“³⁵ Možno je brát jeho význam, jakožto „barometr, který by mohl v populaci nebo celé zemi měřit nedodržování Evropské unie.“³⁶ Zhruba od 90. let tedy po ratifikaci Maastrichtské smlouvy, EU se začala zaobírat nejen ekonomickými otázkami, ale taktéž politickými, což byl jen počátek skýtajících (následujících) problémů. Ve své podstatě se jedná o nepřímou úměru, čím více činnost EU chce mít eskalující průběh tedy, že se „cítí býti“ ambicióznější či mocnější, jedná se o velmi význačné riziko vztahující se k občanům členských států EU. Evropská unie nejen, že začíná býti spíše vnímána jako „příliš složitý politický projekt.“ Není proto vůbec žádným překvapením, že občané mají pocit odcizení a cítí se být tedy vzdáleni od celého fungování a mechanismů v rámci projektu evropské integrace – EU.³⁷ Zpočátku vnímání euroskepticismu bylo spíše imanentní a pojímáno jakožto „britský syndrom.“ Nicméně to již dávno neplatí. Většina teoretiků se přiklání k názoru, že existuje několik definic a s tím spojených stupňů euroskepticismu. Přičemž jsou pojímány „od kritického přístupu k některým aspektům činnosti EU,“ nicméně zároveň přípustnost pozitivních myšlenek vůči projektu evropské integrace, až po jeho úplné odmítnutí. Na základě daných poznatků byly „identifikovány čtyři typy skepticismu.“³⁸

³⁵ CONDRUZ-BĂCESCU, Monica. *Euroscepticism Across Europe: Drivers and Challenges*. European Journal of Interdisciplinary Studies, 6 (2), 2014, s. 52. Dostupné z: <http://ejist.ro/files/pdf/386.pdf>.

³⁶ Tamtéž, s. 53.

³⁷ CONDRUZ-BĂCESCU, Monica. *Euroscepticism Across Europe: Drivers and Challenges*. European Journal of Interdisciplinary Studies, 6 (2), 2014, s. 54. Dostupné z: <http://ejist.ro/files/pdf/386.pdf>.

³⁸ Tamtéž, s. 55.

Euroskepticismus založený na ekonomickém kritériu	Euroskepticismus založený na kritériu suverenity	Euroskepticismus založený na demokratickém kritériu	Euroskepticismus založený na politickém kritériu
Jedná se o pragmaticky kvantifikování čili vyjádření hlavních přínosů tedy výhod (ať již v enumerativním vyjádření peněžní hodnoty či nikoliv) a nákladů, jež plynou z členství v EU, ať již vyplynuly z procesu spolupráce anebo ne.	Osoby, jež zastávají daný názor, že na úrovni EU by spolupráce neměla být chápána jakožto výzva pro suverenitu členského státu. Naopak tyto euroskeptici podporují nadnárodní spolupráci pouze ve věcech, ve kterých stát není schopen vše zvládat sám (například otázky životního prostředí či boje proti organizovanému zločinu), nicméně požadují zachování národní dovednosti pro sociokulturní opatření.	Recentní institucionální struktura Evropské unie je pokládána za nedostatečnou a to z hlediska zastupování a demokratické účasti občanů.	Je hodnocena činnost EU na základě doktrinního přístupu v podobě příslušnosti k politické rodině, analytici přikládají váhu k tomu, že dominantou daného neúspěchu je sociální aspekt

Tabulka 2 - Schéma čtyř typů skepticismu

Převzato: CONDRUZ-BĂCESCU, Monica. *Euroscepticism Across Europe: Drivers and Challenges*. *European Journal of Interdisciplinary Studies*, 6 (2), 2014, s. 55. Dostupné z: <http://ejist.ro/files/pdf/386.pdf>, 2020.

V jiném pojetí respektive interpretaci významu euroskepticismus naopak skýtá ve podstatě odpor proti progresivnímu postupu evropské integraci, jež „vychází zpravidla z jejich důsledků, pokud jde o suverenitu a národní identitu.“³⁹ „Kromě toho může být euroskepticismus členěn Kromě toho může být euroskepticismus založen na štěpení, tj. související s konkrétními kulturními, geografickými a sociálně-ekonomickými faktory, jako jsou země-město, pracovní kapitál, církev a společnost nebo být související s konkrétními otázkami a jednáním s EU.“⁴⁰

³⁹ HEYWOOD, Andrew. *Politologie*. 3. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 332. ISBN 978-80-7380-115-1.

⁴⁰ RIISHØJ, Søren *Europeanization and Euroscepticism. Experiences from Poland and the Czech Republic*. Berlin: ICCEES, s.1. 2005. Dostupné z https://ceses.cuni.cz/CESES-141-version1-3_2_Riishoj_2005_Euroscepticism_in_CEECs.pdf.

2.1.1 Typologie I. - Aleks Szczerbiak a Paul Taggart

Za analýzou pojmu euroskepticismu a jeho uznávaného přístupu stojí politologové Aleks Szczerbiak a Paul Taggart.⁴¹ Nota bene jedná se o skutečné průkopníky týkající se interpretace euroskepticismu. V rámci využití analytické metody tvrdí, že je nutno hledat příčiny, proč zastávají dané mínění vůči pojetí evropské integraci.⁴² Diferenciace euroskepticismu v rámci jeho pojetí tkví především v rozlišení na tzv. měkký euroskepticismus („soft euroscepticism“) a tzv. tvrdý euroskepticismus („hard euroscepticism“).⁴³ Podstata měkkého euroskepticismu především tkví v anti-postoji vůči střetu spočívajících mezi zájmy národními a nadnárodními, tedy v rámci evropské integrace jakožto celku. Není nutné zde hledat však příčinu tedy negativní postoj vůči evropské integraci potažmo členství v EU. Naopak zde se nejedná o destabilizaci projektu evropské integrace, není zde vyvrácena její legitimita.⁴⁴ Nezbrojí se proti setrvání coby členského státu v Evropské unii, naopak výtky jsou směřovány vůči jejímu fungování.⁴⁵ Ovšem naopak tvrdý euroskepticismus principiálně vystupuje proti EU a evropské integraci, která vede v ukončení členství Evropské unie⁴⁶ (recentní situace v podobě Brexitu, jež vyústila v letošním roce konečného řešení)⁴⁷. Model Evropské unie se neslučuje s představami o ideálním pojetí evropské spolupráce, potažmo evropské integraci.⁴⁸ Její odmítnutí coby tvrdých euroskeptiků se nalézají zejména v problematice „odmítnutí EU jako celku, jejího konání, politiky, společné měny, celkového směřování a

⁴¹ BRUNCLÍK, Miloš. Evropská integrace pohledem českých prezidentů. In: BRUNCLÍK, Miloš, KLÍČ, Zbyněk (eds.), *Z periferie do centra Evropy - 20 let vývoje vztahu ČR k EU*. Praha: CEVRO Institut, 2009, s. 123. ISBN 978-80-87125-07-06

⁴² HYNČICA, Pavel, MAŠKARINEC, Pavel a NOVOTNÝ, Lukáš. *Euroskepticismus ve střední Evropě*. Vydání 1. Praha: Academia, 2016, s. 28. XXI. století; sv. 42. ISBN 978-80-200-2619-4.

⁴³ BRUNCLÍK, Miloš. Evropská integrace pohledem českých prezidentů. In: BRUNCLÍK, Miloš, KLÍČ, Zbyněk (eds.), *Z periferie do centra Evropy - 20 let vývoje vztahu ČR k EU*. Praha: CEVRO Institut, 2009, s. 123. ISBN 978-80-87125-07-06

⁴⁴ Tamtéž, s. 124.

⁴⁵ HYNČICA, Pavel, MAŠKARINEC, Pavel a NOVOTNÝ, Lukáš. *Euroskepticismus ve střední Evropě*. Vydání 1. Praha: Academia, 2016, s. 29. XXI. století; sv. 42. ISBN 978-80-200-2619-4.

⁴⁶ BRUNCLÍK, Miloš. Evropská integrace pohledem českých prezidentů. In: BRUNCLÍK, Miloš, KLÍČ, Zbyněk (eds.), *Z periferie do centra Evropy - 20 let vývoje vztahu ČR k EU*. Praha: CEVRO Institut, 2009, s. 124. ISBN 978-80-87125-07-06

⁴⁷ MRÁZEK, Ondřej. *Británie zmitaná chaosem. Co vedlo k brexitu a proč už svět nebude nikdy jako dřív?* [online]. 28.10.2019 [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: <https://zoommagazin.iprima.cz/historie/britanie-zmitana-chaosem-co-vedlo-k-brexitu-a-proc-uz-svet-nejbude-nykdy-jako-driv> - ovšem okolnosti jsou natolik odlišné, jelikož lživá věta „Posíláme EU 350 milionů liber týdně, dejme je radši na NHS (zkratka britského státního zdravotnictví, pozn. redakce.)“ se stala hlavním „symbolem kampaně za odchod EU.“ Ovlivňování a do jisté míry sugesce a populistické výroky ve snaze přilákat voliče, ať již na straně zůstat, jakožto členský stát EU anebo nikoliv, byly jak již známo výsledkem v podobě Brexitu tedy odchodu z EU.

⁴⁸ BRUNCLÍK, Miloš. Evropská integrace pohledem českých prezidentů. In: BRUNCLÍK, Miloš, KLÍČ, Zbyněk (eds.), *Z periferie do centra Evropy - 20 let vývoje vztahu ČR k EU*. Praha: CEVRO Institut, 2009, s. 124. ISBN 978-80-87125-07-06

*také jakoukoli představu o unifikaci evropského prostoru. Ve své kritice jdou tak daleko, že reprezentantům EU evidentně křivdí, zaslepeni představou, že z bruselokracie, nemůže vzejít nikdy nic dobrého.*⁴⁹

2.1.2 Typologie II. – Aleks Szczerbiak a Paul Taggart

Taggart a Szczerbiak doznali význačné kritiky v podobě pojetí relativně v brzkém časovém horizontu a na daný podnět reagovali v podobě revidace. Došlo tedy k následujícímu a dosti odlišnému způsobu, jakým se podle nich euroskepticismus a jeho segmentace v podobě rozčlenění „tvrdého“ a „měkkého“ euroskepticismu primárně vyznačovala čili zřeknutí se principiálně jeho interpretace. Nyní se pod pojmem „tvrdý“ skepticizmus, jež spočíval vůbec k odporu v rámci působení státu, co by člena Evropské unie a na místo toho, došlo k preferenci odporu vůbec přenosu suverenity ze státní na nadnárodní úroveň čili supranacionality.

Nota bene tedy, že „redefinovaný tvrdý euroskepticismus tak označili za principiální námitku proti projektu evropské integrace tak, jak je zosobněna v EU, jinými slovy za námitku založenou na odporu proti přesunu moci na nadnárodní instituce jako je EU.“ Naproti tomu „měkký euroskepticismus“ byl interpretován, jakožto *„absence principiální námitky proti projektu evropské integrace, který je založen na transferu moci na nadnárodní těleso jako je EU. V politice strany je, ale přítomna opozice proti stávající či plánované trajektorii Evropské unie, založená na dalším rozšíření pravomocí EU.“* Nutno podotknout, že za revizí daného pojetí a jeho diferenciaci Taggarta a Szczerbiaka stála primárně kritika ze strany dvojice Peter Kopecký a Cas Mudde. Prvotní výtka byla vytčena, coby do extenzity „měkkého“ euroskepticismu. Z jejich hlediska byla natolik rozsáhlá, že vykazovala poznatky, jež v konečném důsledku postrádaly smysl celé koncepce „měkkého“ euroskepticismu. Kdežto druhotná výtka směřovala vůči rozdílu, jež měl být stěžejním mezníkem a od sebe dvě dané koncepce oddělit, čili tedy tím měla být „otázka členství v EU.“

⁴⁹ HYNČICA, Pavel, MAŠKARINEC, Pavel a NOVOTNÝ, Lukáš. *Euroskepticismus ve střední Evropě*. Vydání 1. Praha: Academia, 2016, s. 29. XXI. století; sv. 42. ISBN 978-80-200-2619-4.

2.1.3 Typologie – Peter Kopecký a Cas Mudde

Nicméně Kopecký a Mudde dali všanc vzniku „vlastní typologii,“ jež funguje na bázi jak negativní tak pozitivní „škály.“⁵⁰

		Podpora evropské integrace	
		Eurofilové	Eurofobové
Podpora Evropské unie	Optimisté	Euroentuziasté <ul style="list-style-type: none"> • podporují evropskou integraci • podporují současnou trajektorii EU 	Europragmatici <ul style="list-style-type: none"> • odmítají evropskou integraci • podporují současnou trajektorii EU
	Pesimisté	Euroskeptici <ul style="list-style-type: none"> • podporují evropskou integraci • odmítají dnešní trajektorii EU 	Euroodmítači <ul style="list-style-type: none"> • odmítají evropskou integraci • odmítají dnešní trajektorii EU

Tabulka 3 - Schéma euroskepticismu (Kopecký-Mudde)

Převzato: HYNČICA, Pavel, MAŠKARINEC, Pavel a NOVOTNÝ, Lukáš. *Euroskepticismus ve střední Evropě. Vydání 1. Praha: Academia, 2016, s. 31. XXI. století; sv. 42. ISBN 978-80-200-2619-4, 2020.*

Ve své podstatě představuje daná typologie čtyři typy názorů politických stran směřujících vůči evropské integraci. Podstatu tvoří tedy dvě dimenze. Přičemž první funguje na bázi vyjadřují ať již podporu či v jejím protikladu opozici v rámci strany směřující proti principu transformace počínaje od národního státu ku nadnárodnímu subjektu. Druhá dimenze je však tvořena podporou opozice strany vůči plánovanému rozšíření suverenity Evropské unie. Produktem schématu Kopeckého a Muddeho dvojdimenzionálního pojetí jsou následující kategorie. Prvotní jsou euroentuziasté, kteří podporují nejenže „mocenský transfér,“ ale taktéž především další rozmach suverenity EU. Europragmatikové naopak nepodporují přesun suverenity, nicméně souhlasí s tím, aby došlo k rozšíření kompetencí EU, kdežto euroskeptikové „souhlasí s principem přesunu kompetencí, ale nesouhlasí s dalším nárůstem pravomoci EU.“ Přičemž euroodmítači odporují obojímu.⁵¹

⁵⁰ KANIOK, Petr. *Měkký a tvrdý euroskepticismus: dva projevy téhož?* Politologický časopis, Brno: Mezinárodní politologický ústav Masaryko, 2005, roč. 12, č. 2, s. 154. ISSN 1211-3247.

⁵¹ Tamtéž.

2.1.4 Typologie – Christopher Flood

Celkovou stupnici postojů zaměřenou vůči EU zasáhla taktéž stupňovitá typologie Christophera Flooda. Avšak v rámci euroskeptického pojetí jsou zajímavější zejména tři její kategorie. Tedy první jsou ve své podstatě euroodmítači čili odmítači EU, jim se však přičítá jakákoliv idea EU jakožto politického postoj, tak zároveň taktéž účast daného státu podílející se na projektu Společenství, EU revizionisté, jsou naopak ti, jež zastávají pojetí regrese čili zpětného návratu, jež byl před přijetím nějaké významné smlouvy či dokonce „revize důležité společné politiky“ a v neposlední řadě tzv. „minimalisté“, „akceptují současný stav, ale odmítají další integraci“. Zajímavou poznámkou je však zmínka o tom, že Flood se jednoznačně straní jakémukoliv užívání termínu euroskepticismus.⁵²

2.1.5 Typologie - Nicola Conti

Contiho typologie pracuje s stejně tak jakožto Szczerbiaka a Taggarda na duální členění. Tvrdý euroskepticismus v jeho pojetí představuje nejvíce možné negativní stanovisko směřující vůči integraci. Odmítá se integrace jakožto komplexní celek, nehledě na eventualitu v podobě negace recentním výsledkům integračního procesu. Tvrdí euroskeptici vůbec vyjadřují negativní názor vůči integraci obecně. Není akceptován integrační proces. Tvrdí euroskeptici až svými názory či postoji polemizují resp., zpochybňují legitimitu EU. Za nejschůdnější řešení v daném případě považují logický krok a to ve formě vystoupení z členství EU a transformaci suverenity z EU na daný stát. Evropská unie tedy pro ně nepředstavuje dostatečně pro jejich představu „ideální“ supranacionální subjekt. Kdežto naproti tomu „měkký“ euroskepticismus je vnímán coby politicky.

Primárním záměrem není vystupovat vůči Evropské unii negativně, naopak negativní vzhled, postoj či názor je zaměřen právě na vymezenou či specifikovanou, ať se již jedná buďto „o konkrétní politiku EU, případně institucionální nastavení Unie nebo podle mínění politické strany negativní dopady evropské integrace na vnitropolitickou scénu.“ Diferenciace mezi „měkkým“ a „tvrdým“ euroskepticismem spočívá v protipólu. „Měkký“ naopak nepřístupuje tak razantně a ofenzivně vůči evropské integraci v daném případě EU, nicméně pokládá za přijatelnou cestu odstranit právě kritizované oblasti, díky nimž zastává takový postoj. Nicméně naopak „tvrdě“ představuje přístup vůči EU a za jedinou možnost pokládat výstup z Evropské unie, jelikož tvrdý euroskeptik nepovažuje

⁵² KANIOK, Petr. *Měkký a tvrdý euroskepticismus: dva projevy téhož?* Politologický časopis, Brno: Mezinárodní politologický ústav Masaryko, 2005, roč. 12, č. 2, s. 154. ISSN 1211-3247.

její transformaci za dostatečnou a neztotožňuje se nejen s politikou, ale celkovým postojem, jakožto nedostatečným supranacionálním subjektem. Zde je nutné připustit i myšlenku polemizace, ačkoliv se jedná skutečně v daném případě o utopistický pohled, jelikož, jak v případě měkkého, tak i tvrdého euroskepticismu není možné dojít ke konsenzu. Vždy bude možné nějakým způsobem najít střet zájmu či střet problému, který nebude možno odstranit.

Troufám si v daném případě tvrdit, že by spíše každý subjekt by musel výrazným způsobem upustit od stávajících ať již názorů, postojů či myšlenek směřujících vůči EU. Typologie Nicola Contiho týkající se v rámci „*prověřování vztahů mezi postojem k EU a ideologickou preferencí je pro politické vědce poměrně atraktivním tématem, je nicméně pravda, že Contiho typologie je ve svém vymezení negativní postojů k EU jen variací původního Taggartova a Szczerbiakova schématu. Totéž lze v podstatě říct také o Floodově typologii. Svěbytným pokusem je jen typologie Kopeckého a Muddeho. Její slabinou je, ale kategorie europragmatiků, kterou může spolu s euroodmítači a euroskeptiky přiřadit k eurospektickým postojům. Zdá se totiž nelogické, že by některá formace oponovala myšlence přesunu politické moci od národního státu směrem k nadnárodní instituci (první dimenze) a zároveň podporovala další nárůst kompetencí EU tak, jak uvádí Kopecký a Mudde.*“⁵³

⁵³ KANIOK, Petr. *Měkký a tvrdý euroskepticismus: dva projevy téhož?* Politologický časopis, Brno: Mezinárodní politologický ústav Masaryko, 2005, roč. 12, č. 2, s. 155. ISSN 1211-3247.

3. Česká identita

Co představuje pro mnohé z nás tím, že se zosobňujeme a hlásíme k české identitě? Co dělá Čecha Čechem? A do jaké míry označení české identity, do něhož spadáme, pakliže chceme, ve své podstatě naplňuje kritéria a dosáhlo své samostatnosti je možno hovořit o českém národu? Čiňme tedy takovým způsobem, že se zkusíme zaobírat fázemi vývoje české identity, tedy jeho historického kontextu.

3.1 Fáze vytvoření českého národa – rozvoj české identity

Je nezbytné se zaobírat taktéž rozvojem české identity a určit jeho významné mezníky, jež v konečném souhrnu naplňují celistvý obraz vnímání národa českého i coby sebe sama. Nehledě na nazírání vlastních občanů na jejich samotnou identitu, coby inherentní českému národu. Co představuje, zosobňuje pojem nás samotných a příslušných?! Možno chápat i vlastnosti našich předchůdců, kteří se zapříchili o současný Český stát a jež usilovali o svébytnost pro obyvatelstvo, jež se hlásilo k české národnosti. S odstupem času můžeme sami vnímat odlišné atributy coby charakterizující českou identitu.

Podle Seebauerové existovaly tři fáze, na jejímž základě se postupně a v dalších etapách, jež na sebe navazovali dopomohly k vytvoření českého národa: za 1. bylo jim znovuoživení českého jazyka, za 2. osobnost Františka Palackého coby „*Otce národa*“⁵⁴ a následovala 3. cesta vedoucí „*k národně politické identitě české společnosti*.“⁵⁵ Dohromady se jednalo pouze o jednu složku vedoucí k seberealizaci. Druhá složka uváděla jakožto češtinu vyučovací jazyk „*od národní školy až na univerzitu*.“⁵⁶ Praha coby představující „výlohu národních symbolů.“⁵⁷ „*Vidím město, jehož sláva se bude*

⁵⁴ SEEBAUER, Renate. Tři fáze na cestě k utváření národa Znovuoživení českého jazyka. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 61. ISBN 80-7315-089-1.

⁵⁵ SEEBAUER, Renate. Tři fáze na cestě k utváření národa Na cestě k národně politické identitě české společnosti. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 66. ISBN 80-7315-089-1.

⁵⁶ SEEBAUER, Renate. Tři fáze na cestě k utváření národa. „Čeština“ – od národní školy až na univerzitu. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 63. ISBN 80-7315-089-1.

⁵⁷ SEEBAUER, Renate. Tři fáze na cestě k utváření národa. „Praha“ – výloha národních symbolů. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 67. ISBN 80-7315-089-1.

dotýkati hvězd, v lese na Vltavě,⁵⁸ Vyšehrad – „český národní hřbitov“⁵⁹ a další „národní identifikační stavby a symboly“⁶⁰. Dle Jůva spadá jakožto další pojítka „sport jako fenomén utváření identity.“⁶¹ Posléze následovalo období, v němž vyvěřalo na povrch pojetí „čechoslovákismu“ – spojení Čechů a Slováků, jakožto tzv. „bratrů,“ což bylo pojímáno jakožto „začátek nového způsobu myšlení“ dle Rothenhagena.⁶²

3.1.1 Znovuoživení českého jazyka

Dle Hrocha prvotní fáze, jež vedla k počátku utváření národa tedy – „*fáze určeného zájmu*“ u tzv. malých národů konkrétně v oblasti východní a střední Evropy bylo na základě střetu „*osvícensko-absolutistických požadavků administrace, stavovského opozičního myšlení a krajanského vědomí i herderovsko-romantickým výkladem dějin.*“ Dle školského řádu z r. 1774 obyvatelstvo se tedy muselo naučit číst a psát, tudíž bylo nezbytné vytvořit a připravit naučné slovníky a učebnice pro učitele, jelikož se česky mluvilo zejména „doma“ čili mezi rolníky a řemeslníky. Zároveň se vykazovalo jako absolutně obligatorní náležitost jazyk obohatit pro administraci. V roce 1791 byla na Pražské univerzitě ustanovena katedra českého jazyka. O dvacet čtyři let později tedy roku 1815 byl vydán „Úplný slovník česko-německo-latinský.“ Kořalka dokonce hovoří o dvou generacích českých vlastenců, „...*kteří věnovali znovuoživení a uplatnění českého jazyka ve společnosti velkou pozornost.*“⁶³

Zhruba na počátku roku 1820 začíná počátek druhé fáze ve formě „*národní agitace malými elitami*“ a končí rokem 1838. Bruckmüller „*poukazuje přes stavovsko-šlechtickou protekci na její měšťanský charakter. Měšťanské spolky vznikají jako neotřelý*

⁵⁸ SEEBAUER, Renate. Tři fáze na cestě k utváření národa. „Praha“ – výloha národních symbolů. „Vidím město veliké, jehož sláva se bude dotýkati hvězd,..v lese nad Vltavou.“ In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 68. ISBN 80-7315-089-1.

⁵⁹ SEEBAUER, Renate. Tři fáze na cestě k utváření národa. „Praha“ – výloha národních symbolů. Vyšehrad – „český národní hřbitov.“ In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 69. ISBN 80-7315-089-1.

⁶⁰ SEEBAUER, Renate. Tři fáze na cestě k utváření národa. „Praha“ – výloha národních symbolů. Stavby národní identifikace a symboly. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 69. ISBN 80-7315-089-1.

⁶¹ JŮVA, Vladimír. Sport jako fenomén utvářející identitu v České republice. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 70. ISBN 80-7315-089-1.

⁶² ROTHENHAGEN, Richard. Rozvoj identity v „čechoslovákismu“ a začátek nových vzorů myšlení. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 76. ISBN 80-7315-089-1.

⁶³ SEEBAUER, Renate. Tři fáze na cestě k utváření národa Znovuoživení českého jazyka. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 61. ISBN 80-7315-089-1.

typ sociální organizace.“⁶⁴ Dále zde vznikají i rovněž počátky českého Národního muzea a taktéž „Vlasteneckého muzea,“ jež se mělo primárně věnovat národní literatuře a produkci. František Palacký se v roce 1826 stal tajemníkem muzea a redaktorem svých německých a českých publikací. Německé vydání časopisu o muzeu vzniklého z roku 1827 stagnovalo, kdežto české vydání bylo na velkém vzestupu. První svazek českých dějin byl vydán 1836 v němčině, nebral v potaz české dějiny co pojítka obou národů, naopak zbrojil proti vídeňskému centralismu, považoval jej za velké střetnutí Němců a Čechů na území českých zemí.⁶⁵ Národní vědomí skutečně nebylo ustálené, což je prokázáno i z hlediska toho, že „mnoho měšťanů z národního hlediska kolísalo, protože se u některých příležitostí mluvilo výlučně německy.“

Nejen v závislosti na jazykovou kulturní rovinu se vytvářelo v rámci prostředí živnostenské a průmyslové revoluce faktická okolnost, že muselo být nutné zařídit pro tuto oblast tedy české živnostníky dalšího vzdělání. Spolek pro povzbuzení živnostenského ducha v Čechách, založen 1833 se ujal právě této oblasti – živnostenského školství. „Učilo se především česky a využila se možnost zprostředkovat maloměšťáctvu ideje národního úsilí.“⁶⁶ Bruckmüller poukazuje taktéž na to, že v roce 1848 byl zdůrazňován požadavek „českého státního práva“ – požadavek vlastní státnosti pro Čechy, Moravu a Slezsko (ojediněle i Slovensko) v rámci Habsburské monarchie. Zatím v Čechách skutečně nacionalismus sílil naopak Morava skutečně všeobecně odmítala vznik „českého státního práva,“ jednalo se zejména o to, že na Moravě „jazykově indiferentní krajanské vědomí s jasným upřednostněním němčiny.“

Karel Sabina ukotvil své požadavky, jež vyjádřil na setkání více než 2000 osob: „My nechceme jenom národnost, nýbrž také svobodu, my Slované, se nepodrobíme ani německému jihu, ani jihu absolutismu. Byli jsme vždy liberální. Spoléháme i nyní na sebe ne na Vídeň. Padne-li Vídeň, nepadne proto Praha. Když my Slované nebudeme schopni udržet svobodu vlastní silou, nebudeme hodni svobody. Padne-li Vídeň jsou zde ještě provincie.“⁶⁷ Co se týček rozvoje identity: „Státově právně byli Češi jako předtím jednou

⁶⁴ SEEBAUER, Renate. Tři fáze na cestě k utváření národa. František Palacký – „Otec národa“. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 61. ISBN 80-7315-089-1.

⁶⁵ SEEBAUER Renate. Tři fáze na cestě k utváření národa. František Palacký – „Otec národa“. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 62. ISBN 80-7315-089-1.

⁶⁶ SEEBAUER Renate. Tři fáze na cestě k utváření národa. František Palacký – „Otec národa“. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 63. ISBN 80-7315-089-1.

⁶⁷ SEEBAUER Renate. Tři fáze na cestě k utváření národa. Na cestě k národně politické identitě české

národností mezi ostatními, psychologicky byli však již národem, že k tomu byli i ze sociologického hlediska, ukazuje skutečnost, že nejpozději od přelomu století lze mluvit o českém hospodářství.“⁶⁸ Kořalka označuje „*Čechy 19. století...ztělesněním onoho typu národnostního rozvoje..., kdy národ svůj pozdější stát ztvárnil předem ve státně opoziční národní společnosti.*“⁶⁹

3.1.2 Vybrané prvky rozvoje české identity – čeština

Živnostenská a průmyslová oblast, jež vykazovala vysokou úroveň se odrážela rovněž i ve školství, v němž Češi dosáhli skutečně nejlepších výsledků z celé říše. V rámci sčítání lidu, jež se konalo v roce 1900 a 1910 deklarovalo, že mezi negramotnými Čechy je pouze 4,3 %, kdežto mezi Němci 6, 8 %. Kořalka se navíc odkazuje na to, že „*že se jedná o sloučení výhod systému rakouských národních škol s demokratickými snahami národního hnutí výhodu v tom smyslu, že bylo všem příslušníkům vlastní národnosti zprostředkováno, co nejlepší vzdělání a kultura ve vlastním jazyce. Těžší to mělo české národní hnutí v oblasti vyšších škol. Počet českých tzv. reálných škol se zvýšil od r. 1873 ze 14 na 43 v r. 1914 s celkovým počtem 15 131 žáků.*“ Přednášky z českého jazyka⁷⁰ se v rámci pražské univerzity konaly konkrétně v r. 1848 a následně až v 60. letech, čili prodleva je dosti dlouhá, následně došlo ke jmenování pár českých profesorů. V momentě, kdy došlo k rozdělení Pražské univerzity v roce 1882 došlo v rámci krátkému sledu událostí k úspěchu, jelikož „*světově známá vedoucí skupina českých vědců, jejichž výsledky výzkumu odpovídaly mezinárodní úrovni. Se svými 3000 studenty měla česká univerzita na přelomu století o dva a půlnásobek více studentů než německá univerzita a v následujících letech ještě se stoupající tendencí.*“⁷¹

společnosti. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 64. ISBN 80-7315-089-1.

⁶⁸ SEEBAUER Renate. Tři fáze na cestě k utváření národa. Na cestě k národně politické identitě české společnosti. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 65. ISBN 80-7315-089-1.

⁶⁹ Tamtéž, s. 66.

⁷⁰ SEEBAUER Renate. Vybrané rozvoje české identity. „Čeština“ – od národní školy až na univerzitu. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 66. ISBN 80-7315-089-1.

⁷¹ Tamtéž, s. 67.

3.1.3 Sport jako fenomén utvářející identitu v České republice

Sport se zejména zhruba od druhé poloviny 20. století stává „společenským fenoménem.“⁷² Navíc v návaznosti na předešlé tvrzení rozebírá Michael Billig ve své publikaci *Banal Nationalism* banální čili každodenní nacionalismus, v němž mimo jiné pojednává o tom, že se s ním střetáváme na dennodenní bázi, jelikož „*pokrývá ideologické návyky*“⁷³, přičemž sport právě spadá do téže kategorie, nachází se ve zprávách o počasí, sportovních člancích., nicméně i tam to nekončí.⁷⁴ Zasahuje do širšího okruhu obyvatelstva než tomu bylo tak předtím. Postupně sílí v různých dimenzích „*ekonomické, kulturní, sociální a zdravotní, ale i edukační, volnočasové, relaxační, terapeutické, hédonistické.*“⁷⁵ Sport představuje projev národní identity. Příkladem může být „*nejsilnější propojení národní (tehdy i státní – československé) identity s ledním hokejem bylo v období kolem tzv. Pražského jara. Hokejové zápasy s reprezentací bývalého Sovětského svazu měly vždy zvláštní atmosféru. S trochou nadsázky lze konstatovat, že tedy bylo vždy důležitější porazit „Sbornou“ (tj. reprezentaci bývalého⁷⁶ Sovětského svazu), než vyhrát mistrovství světa. Proti sovětské emoce ve velké části československých občanů logicky vzrostly po srpnové okupaci vojsky Varšavské smlouvy v čele se Sovětským svazem.*“ Ačkoliv na mistrovství světa 1969 ve švédském Stokholmu skončila Československá republika na 3. místě, dvojitá výhra nad Sovětským svazem byla mnohem patrnější, jakožto malá satisfakce za vojenskou okupaci. Čeští hokejisté a fotbalisté (ti zejména), nicméně je nutno brát v potaz i další důležité vynikající sportovce i v jiných disciplínách, jež prakticky přispívají k posilování národní identity.⁷⁷

⁷² JÚVA, Vladimír. Sport jako fenomén utvářející identitu v České republice. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004. s. 70. ISBN 80-7315-089-1.

⁷³ BILLIG, Michael, *Banal Nationalism*. SAGE Publications: London– Thousand Oaks – New Delhi, 1995, s. 6. Dostupné z <https://thecharnelhouse1.files.wordpress.com/2018/10/michael-billig-banal-nationalism-sage-1995.pdf>.

⁷⁴ BILLIG, Michael, *Banal Nationalism*. SAGE Publications: London– Thousand Oaks – New Delhi, 1995, s. 155. Dostupné z <https://thecharnelhouse1.files.wordpress.com/2018/10/michael-billig-banal-nationalism-sage-1995.pdf>.

⁷⁵ JÚVA, Vladimír. Sport jako fenomén utvářející identitu v České republice. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004. s. 70. ISBN 80-7315-089-1.

⁷⁶ Tamtéž, s. 71.

⁷⁷ Tamtéž, s. 72.

4. Data a metodika

Výběr místa na užití dotazníkového šetření, byl primárně založen na zájmu o město, ve kterém jsem vyrůstal a s ním spojenými obyvateli. Město Kraslice tedy představují mé trvalé bydliště čili znám velmi dobře místa, podniky, kde se střetává značné množství lidí, s nimiž jsem ve velmi blízkém kontaktu. Identita mé osoby je důležitý faktor zejména z důvodu, který mi byl vytčen⁷⁸, aby výsledky dotazníkového šetření nebyly tendenční, respektive, aby respondenty neovlivnily jejich výroky či odpovědi na základě mé osoby. Jelikož původním záměrem bylo taktéž rozdat dotazník mezi známé, rodinné příslušníky, kteří vyučují na středních školách, v jazykových agenturách apod., což jsem nakonec vyloučil kvůli již zmíněné výtce týkající se k inklinaci, jež může směřovat k tendenci. Vzhledem k dramatickým okolnostem, které nastaly v důsledku pandemie, jsem musel přehodnotit výše zmíněné stanovisko a uchýlit se k použití internetového dotazníku.

Co se týče specifikace dotazníkového šetření představuje kvantitativní metodu výzkumu. Pokud se však jedná o jeho identifikaci coby metody, jež probíhala na základě osobního dotazování, v daném případě lze hovořit o elektronickém dotazníku probíhajícím výlučně prostřednictvím počítače tedy (CAPI – Computer Assisted Personal Interviewing). Výhody upřednostnění techniky sběru dat skrze výše zmíněnou metodu jsou následující:

- jde o flexibilnější způsob než-li písemný – rychlejší způsob získávání dat a taktéž jeho přenos,
- vylučují se potíže s návratností dotazníků či odmítavými odpověďmi respondentů zejména při osobním dotazování,
- dává respondentovi všanc prostor pro případné „rozsáhlejší vyjádření“ z hlediska pohodlí domova a tedy tím pádem dle jeho uvážení či možností (ne)omezeného času.⁷⁹

Vše má svá pro a proti. Nevýhodu shledávám zejména v nemožnosti doptávat se respondentů zejména na otevřené otázky, větší prostor k získávání zajímavých

⁷⁸ problematika mé identity byla v korelaci na výsledky dotazníkového šetření, které by vedly k tendenci zmíněna na kolokviu v zimním semestru 2019/2020.

⁷⁹ AUGUR Consulting [online]. [cit. 2020-04-28]. *Dotazníkové šetření - techniky sběru dat*. Dostupné z: <https://www.augur-consulting.cz/metody/kvantitativni-vyzkum.html#capi-dotazovani>.

poznatků, čili dalekosáhlejší dopad na výsledky dotazníkového šetření v rámci získávání potřebných dat a aplikaci na daný výzkum zaobírajíc se euroskepticismem a nacionalismem.

Nicméně je nutno konstatovat, že by bylo mnohem obtížnější získat větší množství respondentů, aby mohlo zase v konkrétním podkladu naplňovat relevantní statistická data vzhledem k celkovému počtu obyvatel, což by mohlo činit pouze v rámci jednotek či maximálně pár desítek, což v rámci internetového dotazníkového šetření, bylo mnohem snazší a nehledě bez osobní angažovanosti.

Zároveň se vrátím k výtce směřující vůči mé osobě tedy identitě. Založil jsem anonymní profil se základními informacemi, který jsem následně vložil na sociální síť tedy do diskuzního fóra či skupiny, v němž se frekventují obyvatelé Kraslic, přičemž v daném případě jednalo o zhruba 2000 potenciálních respondentů. Nicméně ovšem dotazník vyplnilo pouze u uzavřených otázek od 170 do 177 respondentů, kdežto u otevřené otázky č. 12 týkající se benefitů plynoucích z Evropské unie konkrétně: „Jaká je podle Vašeho názoru největší výhoda členství ČR v EU ve spojitosti s Vaším každodenním životem?“ Činilo v konečném součtu pouze 143 odpovědí, v nichž se dotázání vyjádřili, nehledě na skutečnost, že se z 90 % odpovědi permanentně opakovaly.

V celkovém počtu se jednalo o 17 otázek (viz příloha – dotazník), přičemž z toho 4 (byly řazeny až na konci celého dotazníkového šetření) pouze identifikovaly charakteristiku respondentů (pohlaví, věk, kategorizace v rámci stratifikace, zdali se jednalo o pracujícího člověka, studenta, důchodce aj., doposud získané vzdělání). Z toho 5 otázek bylo koncipováno na nacionalismus a zbylých 8 je směřováno na euroskepticismus.

Otázka č. 1 – Jak hodně se cítíte Čechem? (1 - nejméně; 5 - nejvíce). Otázka byla skutečně koncipována na subjektivní pohled respektive z hlediska respondentů a jejich vnímání.

Otázka č. 2 – Koho vnímáte, že může být Čechem? Bylo dáno obligatorně 5 odpovědí:

- občan ČR
- cizinec s trvalým pobytem na území ČR bez občanství ČR
- člověk ovládající český jazyk
- cizinci žijící na území ČR, kteří se přizpůsobili české kultuře a českému právnímu řádu

- člověk narozený na území ČR rodičům bez občanství ČR
- jiná (odpověď) – fakultativní výběr.

Otázka byla koncipována takovým způsobem, aby bylo možno zjistit, zdali je možno inklinovat k exkluzivnímu či inkluzivnímu pojetí národa⁸⁰ čili, zda existuje vztah v rámci dané odpovědi respondentů. Nehledě na faktickou skutečnost, že otázka směřuje na vnímání dotázaných na to, koho považují za člena sociální skupiny národ, konkrétně českého národa. Bude zakomponována taktéž právní úprava coby aspekt definující občana ČR dle českého právního řádu. Byla užita analytická metoda nehledě na komparaci v podobě implikace na exkluzivní a inkluzivní pojetí národa.⁸¹

Otázka č. 3 – Jaký máte vztah k těmto národům? Vztah se zaobíral vůči sousedním národům konkrétně Němcům, Polákům, Slovákům a Rakušanům, přičemž bylo nutné přiřadit vztah vůči nim od rozhodně pozitivní až po rozhodně negativní. Daná otázka měla zjistit, zdali vazbu na nám nejbližší vazbu s ohledem na ať již společnou historii.

Otázka č. 4 – Identifikujete se spíše s Českem nebo Evropou? Danou otázkou se sleduje stav identity osoby, jejíž odpověď může být ovlivněna nejen českou identitou, genealogií, případně dokonce pojetím v návaznosti na euroskepticismus.

Otázka č. 5 - Existují situace, kdy se cítíte být intenzivněji členem svého národa?

Koncipování otázky směřovalo především k tomu, aby došlo ke specifikaci zjištěných skutečností, jež způsobí větší vazbu na český národ tím, že v návaznosti na banální nacionalismus. Typickým případem jsou sportovní události, jelikož sport se zejména zhruba od druhé poloviny 20. století stává „společenským fenoménem.“⁸² Navíc v návaznosti na předešlé tvrzení rozebírá Michael Billig ve své publikaci *Banal Nationalism* banální čili každodenní nacionalismus, v němž mimo jiné pojednává o tom, že se s ním střetáváme na dennodenní bázi, jelikož „pokrývá ideologické návyky“⁸³, přičemž sport právě spadá do téže kategorie, nachází se

⁸⁰ HEYWOOD, Andrew. *Politické ideologie*. 4. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s 166. ISBN 978-80-7380-137-3, 2020.

⁸¹ Tamtéž.

⁸² JŮVA, Vladimír. Sport jako fenomén utvářející identitu v České republice. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004. s. 70. ISBN 80-7315-089-1.

⁸³ BILLIG, Michael, *Banal Nationalism*. SAGE Publications: London– Thousand Oaks – New Delhi, 1995, s. 6. Dostupné z <https://thechannelhouse1.files.wordpress.com/2018/10/michael-billig-banal-nationalism-sage-1995.pdf>.

ve zprávách o počasí, sportovních článkách..., nicméně i tam to nekončí.⁸⁴ Nehledě pochopitelně i na jiné události, jež evokují větší pocit sounáležitosti k vlastnímu národu.

Otázka č. 6 - Jaký je Váš postoj k EU?

Škála byla vymezena od pozitivního postoje až po negativní včetně neutrality. Bylo zde možno porovnat názorový postoj vůči Evropské unii a podpoře či odmítání evropské integrace.

Otázka č. 7 – Co by mělo být podle Vás primárním cílem EU?

Otázka sledovala především subjektivní pohled respondentů vůči právní úpravě Evropské unie, jež zakotvuje hlavní zásady, cíle, na níž je založena.

Otázka č. 8 - Jste v současné době pro to, aby ČR přijala měnu EURO, tedy postoupila v integračním procesu?

Česká republika se zavázala k přijetí eura, avšak za recentní situace, jsme k tomu ještě nedospěli. Jedná se o třetí plochu, která je velmi ožehavým tématem v rámci Evropské unie. Vzhledem ke geografické poloze bylo zajímavé sledovat, zdali Kraslice, jelikož se nacházejí blízko německých hranic, nevykazují odchylné názory vůči veřejnému mínění (v rámci ČR).

Otázka č. 9 - Podporujete evropskou integraci? a Otázka č. 10 Jak jste spokojeni se současným směřováním EU? Dané otázky spolu korelují v závislosti na implikaci na schéma Kopecký-Mudde.⁸⁵ Dané schéma rozebírá především stratifikace v rámci názorového členění v daném případě respondentů na:

1. Euroentuziasté – „*podporují evropskou integraci a současnou trajektorii EU.*“ („*Eurofilové, optimisté.*“)
2. Europragmatici – „*odmítají evropskou integraci a podporují současnou trajektorii EU.*“ („*Eurofobové, optimisté.*“)
3. Euroskeptici – „*podporují evropskou integraci a odmítají dnešní trajektorii EU.*“ („*Eurofilové, pesimisté.*“)
4. Euroodmítači – „*odmítají evropskou integraci a odmítají dnešní trajektorii EU.*“ („*Eurofobové, pesimisté.*“).⁸⁶

⁸⁴ BILLIG, Michael, *Banal Nationalism*. SAGE Publications: London– Thousand Oaks – New Delhi, 1995, s. 155. Dostupné z <https://thecharnelhouse1.files.wordpress.com/2018/10/michael-billig-banal-nationalism-sage-1995.pdf>.

⁸⁵ HYNČICA, Pavel, MAŠKARINEC, Pavel a NOVOTNÝ, Lukáš. *Euroskepticismus ve střední Evropě*. Vydání 1. Praha: Academia, 2016, s. 31. XXI. století; sv. 42. ISBN 978-80-200-2619-4, 2020.

⁸⁶ Tamtéž.

Otázka č. 11 - Věříte, že rozhodnutí a politika EU jsou v zájmu lidí, jako jste vy?

Ačkoliv otázka může inklinovat v sugestivnímu pojednání, jedná se především o dosti vytčené názorové pojetí, že Evropská unie nesleduje zájmy občanů členských států. Nicméně výsledky měly ukázat zejména pocitové vyjádření respondentů.

Otázka č. 12- Jaké podle Vás EU uplatňuje hodnoty?

Cílem dané otázky bylo zejména zjištění hodnot, které se nacházejí na nižším stupni, respektive jimiž Evropská unie nikterak neoplývá či naopak je naplňuje. Uplatnění hodnot by bylo zejména vhodné užít nejen na respondenty Kraslic, ale případně i na jiné sociální skupiny, ať již je míněna Česká republika či jiné členské státy, mohlo by na jejím základě dojít ke zlepšení celkové sebe prezentace (image), tím pádem na kohezi či případnou součinnost.

Otázka č. 13 - Jaká je podle Vašeho názoru největší výhoda členství ČR v EU ve spojitosti s Vaším každodenním životem? Poslední otázka nabízela především prostor pro subjektivní vyjádření respondentů a vyplývající výhody. V podstatě se jednalo o zjištění jejich každodenních přínosů, které pociťují v rámci členství České republiky v Evropské unii.

Veškeré otázky, jež zazněly v práci měly nabídnout celistvou analýzu nacionalismu a euroskepticismu, přičemž byla použita taktéž komparace v rámci schématu Kopecký-Mudde.⁸⁷ Analýza probíhala v rámci implikace na doktrinální přístup skrze výsledky dotazníkového šetření.

⁸⁷ HYNČICA, Pavel, MAŠKARINEC, Pavel a NOVOTNÝ, Lukáš. *Euroskepticismus ve střední Evropě*. Vydání 1. Praha: Academia, 2016, s. 31. XXI. století; sv. 42. ISBN 978-80-200-2619-4, 2020.

5. Kraslice – případová studie

Kraslice představují výběr pro získání informací a výsledků dotazníkového šetření v závislosti na doktrinní přístup v oblasti nacionalismus a euroskepticismu. Skrze otázky směřující vůči respondentům, zde bude prostor i pro jejich subjektivní vyjádření. Metodika sběru dat probíhá na základě kvantitativního výzkumu, jak již bylo výše zmíněno. V rámci případové studie tedy bude provedena analýza a komparace v rámci interpretací a definic z dané tematiky.

5.1 Kraslice - charakteristika

Zde je nutno charakterizovat, respektive představit Kraslice, na něž se případová studie v rámci euroskepticismu a nacionalismu vztahuje. Správní obvod Kraslice je v rámci Karlovarského kraje konkrétně s rozlohou 264,60 km² coby v rámci příčky druhým nejmenším obvodem, hned za Aší. Přičemž do správního obvodu jsou exponovány celkem 8 obcí, mezi nimiž spadá: Bublava, Jindřichovice, Kraslice, Oloví, Přebuz, Rotava, Stříbrná a Šindelová. Území daného správního obvodu hraničí s Německem a je zde silniční hraniční přechod Kraslice-Klingenthal. V neposlední řadě je nutno zdůraznit skutečnost, že respondenti z případové studie pocházejí pouze z města Kraslice nikoliv správního obvodu Kraslice, jež je dané město jeho součástí.⁸⁸ Co se týče k počtu obyvatelstva tak činí k 31. prosinci 2018 konkrétně 6749. Vzhledem k předcházejícím letům, má neustále sestupnou tendenci.

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stav obyvatel k 1.7.	6939	6951	6880	6862	6813	6768
Stav obyvatel k 31.12.	6952	6920	6885	6802	6802	6749

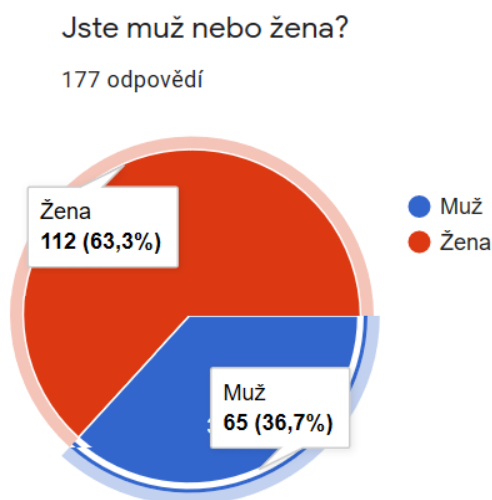
Tabulka 4 - Stav počtu obyvatelstva v Kraslicích

Převzato: ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [ČSÚ]. Stav počtu obyvatelstva v Kraslicích. In: Český statistický úřad. *Demografická ročenka měst* [online] ©2020. Datum generování: 28. dubna 2020. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xk/spravni_obvod_kraslice_charakteristika, 2020

⁸⁸ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [ČSÚ]. Správní obvod Kraslice – Charakteristika. In: Český statistický úřad. *Správní obvod Kraslice - Charakteristika* [online] [akt. 16. 5. 2016]. ©2020. Datum generování: 28. dubna 2020. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xk/spravni_obvod_kraslice_charakteristika.

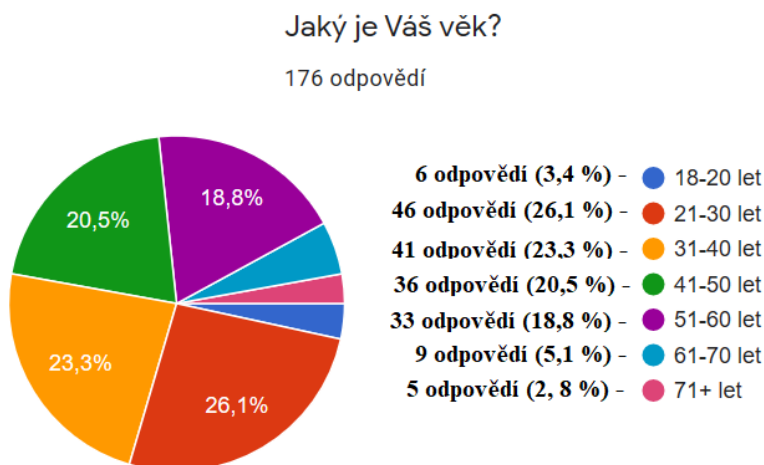
5.1.1 Charakteristika respondentů

Nedílnou součástí při výzkumu zejména v rámci metodiky sběru dat, je nutno specifikovat parametry respondentů respektive dotázaných. Určit elementární složky, čili pohlaví, věk, vzdělání, zaměstnání. Dotazníkového šetření se zúčastnila převážná většina žen na úkor mužů, což tak činilo 63,3 % vs. 36,7 %. Věková kategorie byla zaměřena na osoby dosahující 18+, přičemž byla zaznamenána i věková hranice 71+ ovšem samozřejmě v zanedbatelném poměru vůči všem zúčastněným.

Graf 1- Jste muž nebo žena?

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2020.

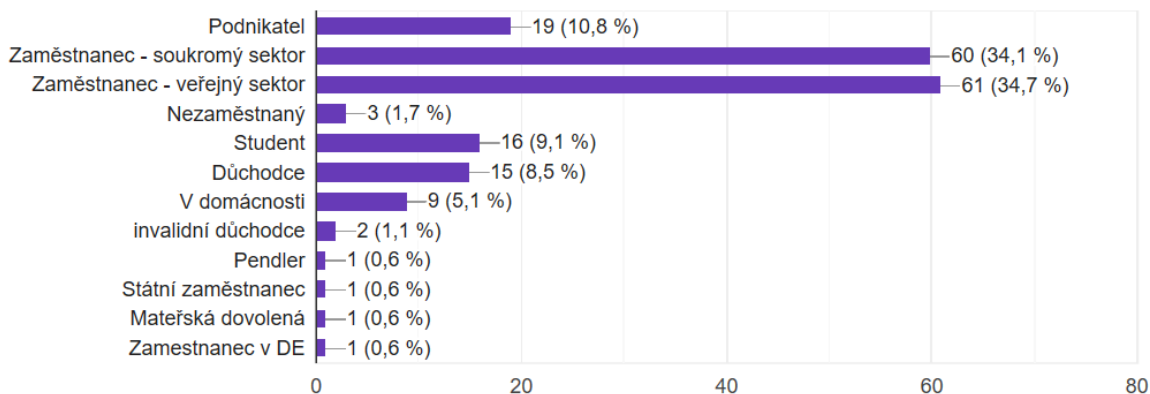

Graf 2 - Jaký je Váš věk?

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2020

Do jaké kategorie spadáte?

176 odpovědí

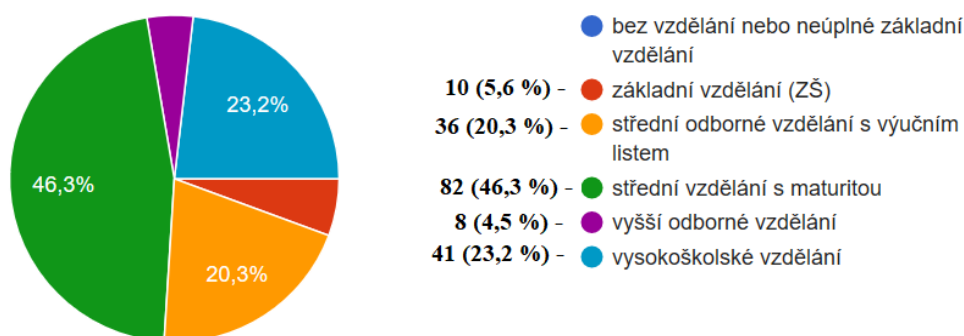
Graf 3 - Do jaké kategorie spadáte?

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2020.

V rámci segmentace čili členění kategorií v rámci zaměstnání byly obligatorně dány možnosti: jakožto podnikatel, zaměstnanec – soukromý sektor, zaměstnanec – veřejný sektor, nezaměstnaný, student, důchodce v domácnosti. Přičemž z pochopitelných důvodů byla dána eventualita v podobě přidání i jiných odpovědi, podle nichž nebylo možné (dle jejich uvážení) zařadit resp. subsumovat pod obligatorně dané kategorie čili byl deklarován fakultativní výběr.

Jaké je Vaše doposud nejvýše dosažené vzdělání:

177 odpovědí

Graf 4 - Jaké je Vaše doposud dosažené vzdělání?

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2020.

V rámci stratifikace vzdělání zaznamenána téměř veškerá úroveň (škála) vzdělání, krom prvotní, tedy bez vzdělání nebo neúplné základní vzdělání, v rámci níž nebyl nikdo uskupen. Pochopitelně největší procentuální část tvoří lidé se středním vzdělání s maturitou. Překvapivě následují vysokoškolsky vzdělaní respondenti, dále jakožto dotázaní se středním odborným vzdělání, avšak s výučním listem a téměř se

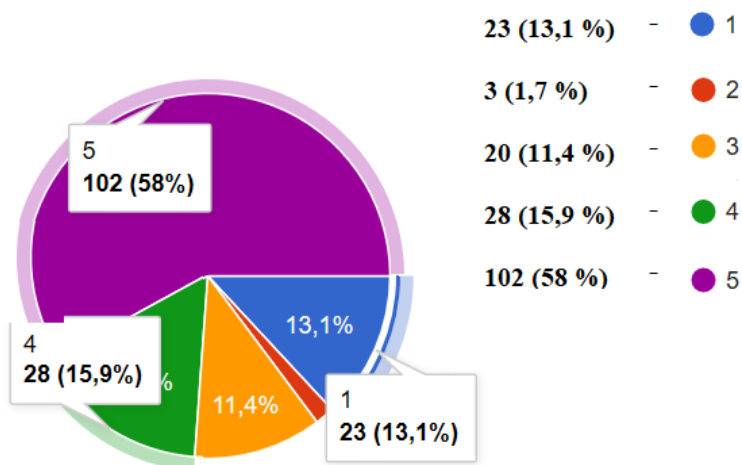
zanedbatelným poměrem nárůstu osoby disponujícím základním vzděláním a v neposlední řadě jedinci s vyšším odborným vzděláním.

5.1.2 Kvantitativní metoda výzkumu - dotazník

Dotazníkové šetření představuje kvantitativní metodu výzkumu. Pokud se však jedná o jeho identifikaci coby metody, v daném případě lze hovořit o elektronickém dotazníku probíhající výlučně prostřednictvím počítače tedy (CAPI – Computer Assisted Personal Interviewing) viz bližší specifikace v kapitole Data a metodika.⁸⁹

5.1.3 Výsledky dotazníkového šetření a její analýza

Otázka č. 1 - Jak hodně se cítíte Čechem? (1 – nejméně; 5 – nejvíce)
176 odpovědí

*Graf 5 - Jak hodně se cítíte Čechem?
Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2020.*

V daném případě se jednalo o subjektivní vnímání každého respondenta na otázku „Jak hodně se cítíte Čechem?“ v rámci hierarchické stupnice tedy 1 představovala nejméně a 5 nejvíce. Přičemž z celkového počtu dotázaných 176, necelých 60 %, resp. 58 % se plně ztotožnilo, jakožto osoba považující se za Čecha. Kdežto u odpovědi 1 čili nejméně odpovědělo 23 respondentů s 13,1 %. V případě náhledu na celková data a jejich procentuální část, je nutno zkoumat, jaké důvody mohly vést k jejich odpovědi, resp. jaké skutečnosti či okolnosti jejich vnímání a rozhodnutí natolik ovlivnili, že nepovažovali za jednoznačné odpovědět číslem 5 tedy nejvíce.

⁸⁹ AUGUR Consulting [online]. [cit. 2020-04-28]. *Dotazníkové šetření - techniky sběru dat*. Dostupné z: <https://www.augur-consulting.cz/metody/kvantitativni-vyzkum.html#capi-dotazovani>.

Hypotéza 1, jež byla stanovena a následně byla respondenty potvrzena se zaobírala tím, že většina respondentů na otázku č. 1, „Jak hodně se cítíte Čechem,“ odpoví na škále od 1 – nejméně ; 5 – nejvíce číslem 4 anebo 5. Přičemž skutečně 58 % dotázaných konstatovalo v rámci škály národní identity číslem 5, kdežto u škály s číslem 4 – 15,9 %.

Ve své podstatě tedy většina odpovědí podléhala tomu, že jejich inklinace byla zpodobněna spíše s ČR až pouze s Evropou. Tedy respektive mohou být příčinou například i ony původní kořeny i v rámci genealogie anebo naopak subjektivní pohled na jinou národnost, se kterou se mnohem lépe identifikuje, ztotožňuje a pojímá ji, jakožto svou vlastní identitu (viz tabulka č. 5).

Celkem odpovědí 176		Jak hodně se cítíte Čechem? (1 – nejméně; 5 – nejvíce)				
		1	2	3	4	5
Identifikujete se více s Českem nebo Evropou?	pouze s Českem	4 (2,27 %) ⁹⁰	0	1 (0,56 %)	3 (1,70 %)	18 (10,22 %)
	spíše s Českem	10 (5,68 %)	2 (1,13 %)	6 (3,40 %)	14 (7,95 %)	57 (32,38 %)
	s Českem a Evropou stejně	5 (2,84 %)	1 (0,56 %)	10 (5,68 %)	9 (5,11 %)	27 (15,34 %)
	spíše s Evropou	3 (1,70 %)	0	2 (1,13 %)	2 (1,13 %)	0
	pouze s Evropou	1 (0,56 %)	0	1 (0,56 %)	0	0
	Celkem	23 (13,06 %)	3 (1,70 %)	20 (11,36 %)	28 (15,9 %)	102 (57,95 %)

Tabulka 5 - Kontingenční tabulka - Národní identita vs. identifikace více s Českem nebo Evropou?

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2020.

Na základě kontingenční tabulky č. 5, jež porovnávala otázku č. 1 – „Jak hodně se cítíte Čechem? (1 – nejméně; 5 – nejvíce),“ s otázkou č. 4 „Identifikujete se více s Českem nebo Evropou,“ můžeme konstatovat, že v rámci hypotézy č. 3 „při vyšší míře národní identity, očekáváme vyšší preferenci Česka na úkor Evropy (bereme v úvahu však diferenci mezi národní identitou a vazbou ve vztahu k České republice).“

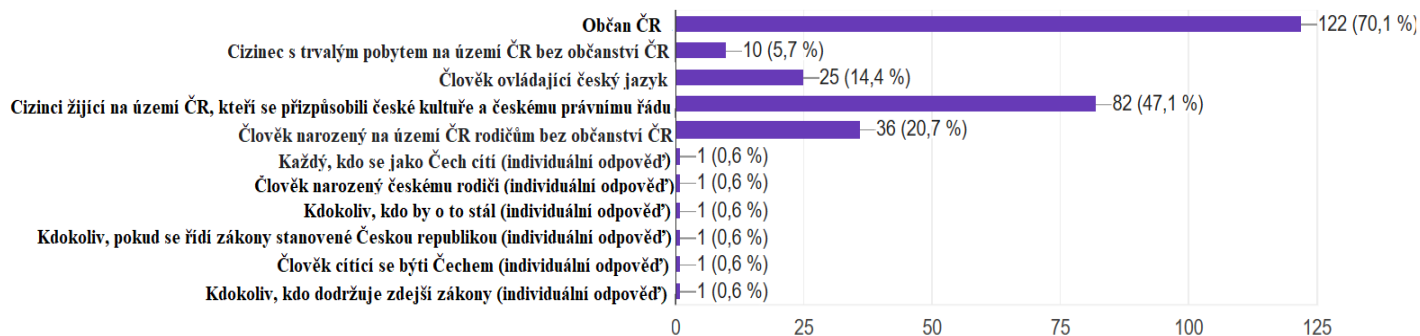
Stanovená hypotéza se splnila pouze částečně zejména u škály národní identity 4 a 5, kde činila ve většinovém podílu na vazbu spíše či pouze s Českem. Je však nutné zmínit, že u odpovědí na národní identitu v rámci škály 1 a 2, je také nadpoloviční podíl s identifikací pouze s Českem anebo spíše s Českem, přičemž nárůst postupně eskaluje, avšak u škály číslo 3 se hypotéza nepotvrdila, vymykala se, tudíž vykazovala odchylné

⁹⁰ procentuální část je vypočtena z celkového počtu respondentů, tedy ze 176.

stanovisko, oproti tomu, co bylo v rámci hypotézy stanoveno.

Otázka č. 2 – Koho vnímáte, že může být Čechem?

174 odpovědí

Graf 6 - Koho vnímáte, že může být Čechem?

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2020.

Při zadání otázky „Koho vnímáte, že může být Čechem?“ bylo respondentům navrženo 5 základních odpovědí:

1. občan ČR -122 (70,1 %),
2. cizinec s trvalým pobytem na území ČR bez občanství ČR – 10 (5,7 %),
3. člověk ovládající český jazyk 25 (14,4 %),
4. cizinci žijící na území ČR, kteří se přizpůsobili české kultuře a českému právnímu řádu – 82 (47,1 %),
5. člověk narozený na území ČR rodičům bez občanství ČR – 36 (20,7 %).

přičemž je nezbytné zdůraznit, že jim zároveň byla umožněna možnost vlastního vyjádření, resp. prostor, aby sami poznamenali přijatelnější odpověď z hlediska jejich pojmání. Zároveň však byla dána eventualitu v podobě zodpovězení jedné až všech možností tedy multiple-choice.

Ovšem v rámci individuálních odpovědí zazněly následující vyjádření vždy se jednalo o jednotlivce: „Kdokoliv, kdo žije v ČR a dodržuje zdejší zákony, každý, kdo se cítí být Čechem, osoba narozená českým rodičům, každý, kdo je europoidní rasy.“⁹¹ Pouze odpověď Občan ČR označilo 63 respondentů, což činí k celkovému počtu dotázaných přibližně 36,2 %, avšak v rámci označených odpovědí 122 ze 174 se jedná o procentuální část ve výši přibližně 51,63. Taktéž zajímavým uvědoměním byla

⁹¹ U odpovědi „Koho vnímáte, že může být Čechem,“ nezazněla odpověď přímo europoidní rasy, nicméně invektivum, jež použil respondent nebylo možné explicitně uvést v jeho autentické podobě, což by bylo zejména v rozporu s právním řádem České republiky, jelikož se jednalo o rasový podtext.

samostatná odpověď v podobě: „Cizinci žijící na území České republiky, kteří se přizpůsobili české kultuře a českému právnímu řádu,“ jež označilo 29 respondentů přibližně 16,6 % z celkového počtu respondentů, kdežto v rámci spojení spolu s jinými odpověďmi, jehož součástí byla taktéž daná otázka bylo procentuálně zhruba 35,37. Pokud budeme analyzovat odpověď „Občan České republiky“ v rámci právního řádu České republiky, zjistíme, že jakožto občanem se můžeme stát dle zákonné dikce konkrétně § 3 zákona č. 186/2013 Sb., zákon o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), (dále jen „ZČR“): „*Státní občanství České republiky se nabývá*

a) narozením,

b) určením otcovství,

c) osvojením,

d) nalezením na území České republiky,

e) udělením,

f) prohlášením, nebo

g) v souvislosti se svěřením do ústavní, pěstounské nebo jiné formy náhradní péče (dále jen „náhradní péče.“)⁹²

Pokud však komparujeme právní úpravu, jež však nikterak nekoresponduje s odpověďmi respondentů, jelikož v případě udělení státního občanství dle téhož zákona se může jednat o cizince, jenž se nemuseli přizpůsobit české kultuře a českému právnímu řádu, naopak mohli usilovat jen o status občana ČR a s tím spojené benefity.⁹³ Co se však týče pořadí tak skutečně na druhé příčce se umístila odpověď „cizinci žijící na území ČR, kteří se přizpůsobili české kultuře a českému právnímu řádu,“ troufám si tvrdit, že Češi obecně jsou benevolentní národ a přijímají cizince bez případných předsudků, avšak za určitých podmínek.

Přičemž výše zmíněná adaptace české kultury a českého právního řádu je stěžejní. Požadují tedy, aby příslušníci v daném případě občané cizího státu (cizinci) anebo dokonce apatridé (osoby bez státní příslušnosti tzv. bezdomovci)⁹⁴ splynuly s okolím a se zdejším prostředím vyžadujíc striktní hledisko v rámci požadavku čili

⁹² Aktuální znění: zákon č. 186/2013 Sb., zákon o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), § 3.

⁹³ Aktuální znění: zákon č. 186/2013 Sb., zákon o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), § 13-16.

⁹⁴ SVATOŇ, Jan. Stát a společnost. Stát a stadium jeho povahy. In FILIP, Jan., SVATOŇ, Jan. *Státověda*. 5. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2011, s. 17. ISBN 978-80-7357-685-1.

nutnosti asimilace. Dokonce ze strany 36 respondentů byla akceptována odpověď v rámci procentuální části 20,7 %, v níž se jednalo o benevolenci v podobě narození jedince na území ČR rodičům bez občanství České republiky, což je mimo jiné docela inovativní počin z hlediska myšlení dotázaných, jelikož recentní právní úprava získání občanství ČR na základě daných parametrů toto hledisko nepřipouští, avšak jedná se pouze o jedinou výjimku, kdy se připouští občanství narozenému jedinci a to je pouze za předpokladu dle § 5 ZČR „*státní občanství České republiky nabyvá narozením i dítě, které se narodí na jejím území a které by se jinak stalo osobou bez státního občanství (dále jen „bezdomovec“), pokud jsou oba rodiče dítěte bezdomovci a alespoň jeden z nich má na území České republiky ke dni narození dítěte povolen pobyt) na dobu delší než 90 dnů.*“⁹⁵ Co však zůstává zarážející je výsledek vztahující na odpověď člověka ovládající český jazyk 25 (14,4 %), čeština neodmyslitelně patří k českému národu tedy národní identitě navíc byla pojímána coby „prvek jeho rozvoje“⁹⁶, už jen z hlediska jedinečnosti jazyka oproti celosvětovým.

Nicméně důvodem může být taktéž skutečnost, že současný svět má mnohem větší možnosti, jak se naučit jazyk určitého národa, než tomu bylo naopak předtím. Tedy pro respondenty není pokládán za dostatečný k tomu, aby mohli považovat jedince hovořící češtinou za Čecha. Dle Holého a výsledků dotazníkového šetření byla hypotéza naprosto vyvrácena, jelikož „*Češi konstruuji identitu jako přirozeně danou, nikoliv kulturně konstruovanou. Tvrdí, že když lidé hovoří o tom, co znamená být Čechem, zmiňují tři kritéria: narodit se v Čechách,*“⁹⁷ (ona interpretace je poněkud ošemetná, jelikož inklinuje k rozdělení v rámci České republiky, jež známe – Čechy, Moravu, Slezsko, nicméně zřejmě (?) byl autorův záměr pojetí „narození na území České republiky“)⁹⁸, *mít češtinu za mateřský jazyk a mít české rodiče.*“⁹⁹ Pouze jeden respondent naplnil kritérium dle Holého, avšak pouze jeden ze tří atributů, čímž je

⁹⁵ Aktuální znění: zákon č. 186/2013 Sb., zákon o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), § 5.

⁹⁶ SEEBAUER Renate. Vybrané rozvoje české identity. „Čeština“ – od národní školy až na univerzitu. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 66. ISBN 80-7315-089-1.

⁹⁷ PLECITÁ, Klára. *Národní identita a vztah k Evropské unii: Česká republika v západo- a středoevropském srovnání*. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2012, s. 13. Studie Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky; 1/2012. ISBN 978-80-86729-71-8.

⁹⁸ vlastní myšlenky autora bakalářské práce

⁹⁹ PLECITÁ, Klára. *Národní identita a vztah k Evropské unii: Česká republika v západo- a středoevropském srovnání*. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2012, s. 13. Studie Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky; 1/2012. ISBN 978-80-86729-71-8.

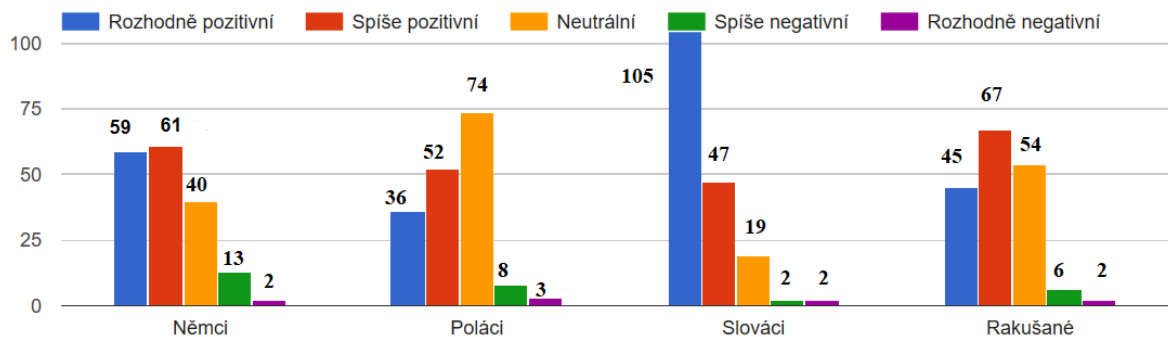
míněno zejména, že „člověk narozený českému rodiči“ při otázce „Koho vnímáte, že může být Čechem a danou odpověď měl jakožto jedinou, nikterak neinklinoval k eventualitě odlišných odpovědí či podobě zrekonstruovaných, jako u této. Nicméně z jeho individuálního dotazníkového šetření vyplynula vazba či vztah na otázku č. 4 „Identifikuje se spíše s Českem nebo Evropou?“ Na základě něhož uvedl svou odpověď „spíše s Českem.“ Považují se respondenti v Kraslicích za kulturní či státní národ? Další hledisko vypovídá o tom, že diferenciaci mezi státním národem a kulturním národem představuje významný mezník. „*Státní národ – mít občanství dané země, respektovat politické instituce a zákony dané země, kulturní národ – být narozen v dané zemi, žít v dané zemi po většinu svého života, umět mluvit jazykem dané země, cítit se příslušníkem národa.*“¹⁰⁰ Ačkoliv původně spíše byla predikce, která odpovídá názorově pojetí kulturního národa, což respondenti vyloučili. Jelikož v rámci zmíněných odpovědí jednoznačně vyplývá inklinace ke státnímu národu nikoliv kulturnímu. Inklinují respektive ztotožňují se více s pojetím exkluzivního či inkluzivního národa? Na základě doktrinálního přístupu Heywooda exkluzivní pojetí národa, jež klade apel především na etnickou jednotu a taktéž společnou historii, dějiny. Podle nich je naopak národní identita fixní a rigidní, vzhledem k tomuto pojetí lze podle zjištěných výsledků dotazníkového šetření konstatovat, že respondenti z Kraslic inklinují spíše řečeno se řadí k pojetí inkluzivního.¹⁰¹

¹⁰⁰ PLECITÁ, Klára. *Národní identita a vztah k Evropské unii: Česká republika v západo- a středoevropském srovnání*. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2012, s. 24. Studie Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky; 1/2012. ISBN 978-80-86729-71-8.

¹⁰¹ HEYWOOD, Andrew. *Politické ideologie*. 4. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 166. ISBN 978-80-7380-137-3, 2020.

Otázka č. 3 – Jaký máte vztah k těmto národům?

177 Odpovědí

Graf 7- Jaký máte vztah k těmto národům?

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2020.

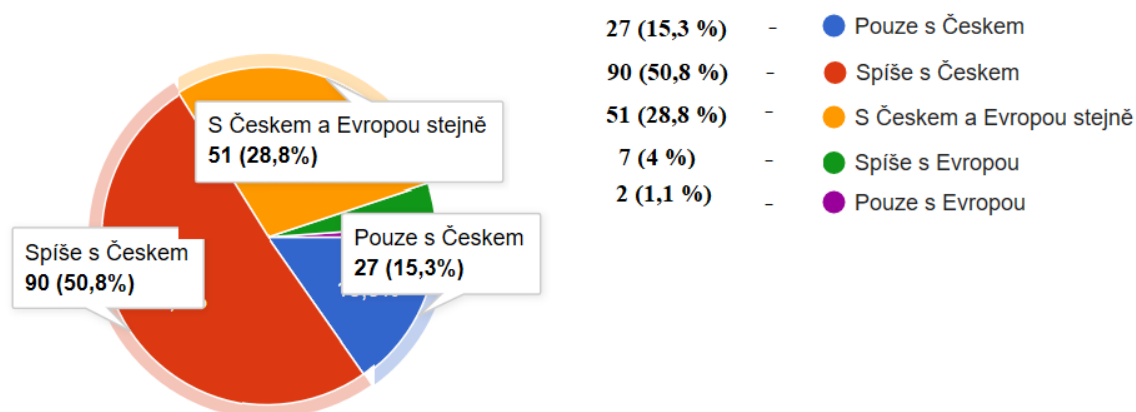
Česká republika, jež se nachází v rámci střední Evropy a zároveň sousedí se čtyřmi státy konkrétně s Německem, Polskem, Slovenskem a Rakouskem, které byly vybrány coby srovnání v rámci vztahů k občanům těchto států. Přičemž u Němců, Slováků a Rakušanů máme z hlediska i výsledků dotazníkového šetření nejbližší vztah, což vyplývá mimo jiné i z historických skutečností, které nelze jen tak opomíjet a samozřejmě souvisejí a ovlivňují i výsledek, ačkoliv by se primárně mělo jednat o osobní zkušenost. Otázka však byla koncipována tak, aby nemohla vzbudit pochyby o sugesci. U Poláků můžeme vidět nejvyšší neutralitu konkrétně týkající se 74 respondentů z celkových 177, což činí procentuálně zhruba 43,5. Odůvodněním, proč tak bylo činěno, může být zejména skutečnost, že geografická poloha Polska je podstatně vzdálená od hranic s Kraslicemi, čili možné setkání s Poláky se jeví spíše jakožto ojedinělá událost. Zajímavostí je, že vztah spíše negativního rázu jednostranně vyčlenila Němce na první příčku s 13 dotázanými, následně dopadli Poláci s 8, Rakušané s 6 a nejlépe dopadli Slováci se 2 respondenty. Uprímně nebylo nikterak překvapením, že 105 respondentů považuje za rozhodně pozitivní vztah ke slovenskému národu. Československo (Czechoslovakia) existovalo notnou řádku desetiletí, přičemž by bylo spíše údivem, kdyby výsledky dotazníkového šetření neodpovídaly dané predikci. Považujeme je za tzv. „bratry,“ což ve své podstatě hovoří za vše 59,32 %, jelikož 105 dotázaných ze 177 má

rozhodně pozitivní vztah ke Slovákům.¹⁰² Tedy v rámci celkového sběru dat, týkajíc se dané otázky, můžeme jednoznačně konstatovat z hlediska sestupné příčky následující umístění:

1. Slováci – s ohromným náskokem,
2. Němci,
3. Rakušané – v téměř těsném závěsu za Němci,
4. Poláci.

Otázka č. 4 – Identifikujete se spíše s Českem nebo Evropou?

177 odpovědí

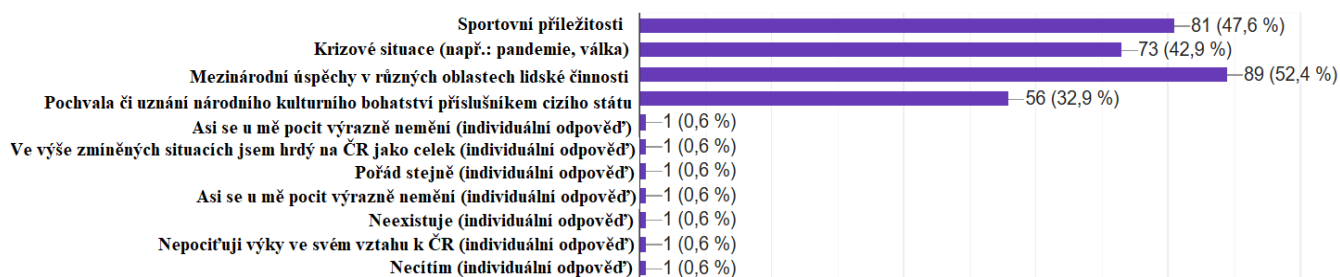
Graf 8 - Identifikujete se spíše s Českem nebo Evropou?
Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2020.

Identifikace spíše s Českem nebo Evropou?! Odpověď respondentů pouze s Českem obsadila třetí nejvíce poměrnou část, zbylé dvě byly skutečně zanedbatelného rázu. Ve své podstatě ono slovní spojení „spíše“ má sklon zejména vůči celku k inklinaci ať již k jinému národu, respektive je zde prostor pro uvážení v daném případě respondenta, kde ponechává jakési uvědomění, že jeho identifikace není nasměrována pouze k Česku.

¹⁰² ROTHENHAGEN, Richard. Rozvoj identity v „čechoslovakismu“ a začátek nových vzorů myšlení. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 76. ISBN 80-7315-089-1.

Otázka č. 5 - Existují situace, kdy se cítíte být intenzivněji členem svého národa?

170 odpovědí

Graf 9 - Existují situace, kdy se cítíte být intenzivněji členem svého národa?
Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2020.

Situace, u kterých existuje příčinná souvislost, kdy se jedinci zosobňují intenzivněji, čímž taktéž pocítují větší sounáležitost v rámci svého národa, byly ustanoveny čtyři situace:

1. sportovní příležitosti,
2. krizové situace (např.: pandemie, válka),
3. mezinárodní úspěchy v různých oblastech lidské činnosti,
4. pochvala či uznání národního kulturního bohatství příslušníkem cizího státu.

Přičemž byla dána (fakultativně) eventualita adresovat i odlišný (diametrální) názor, navíc bylo možné opětovně odpovědět stylem multiple-choice. Pokud shrneme pozici v rámci přiček, tak se jedná o následující umístění:

1. Mezinárodní úspěch v různých oblastech lidské činnosti – 89 (52,4 %),
2. Sportovní příležitosti – 81 (47,6 %),
3. Krizové situace (např.: pandemie, válka) – 73 (42,9 %),
4. pochvala či uznání národního kulturního bohatství příslušníkem cizího státu – 56 (32,9 %).

Téměř zanedbatelný náskok v podobě 8 respondentů mezi mezinárodním úspěchem v různých oblastech lidské činnosti a sportovních příležitostech dokládá již vyjádření Jůvy. Jelikož se sport opravdu od druhé poloviny 20. století stal „společenským fenoménem.“¹⁰³ Nutno dodat, že skutečně v mnohém představuje projev národní identity

¹⁰³ JŮVA, Vladimír. Sport jako fenomén utvářející identitu v České republice. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004. s. 70. ISBN 80-7315-089-1.

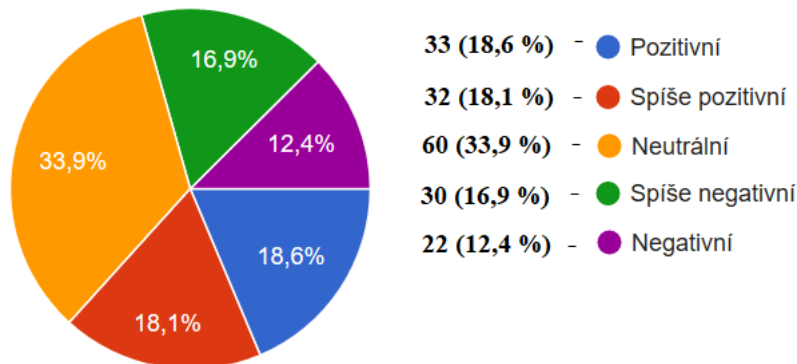
s odkazem mimo jiné i na historickou událost „*po srpnové okupaci vojsk Varšavské smlouvy v čele se Sovětským svazem*“, přičemž v rámci šampionátu jsme „Sbornou“ dvakrát porazili a z hlediska českého národa se jednalo o pojetí určitého zadostiučinění, jež se na nás svým počinem dopustili.¹⁰⁴ Nicméně zajímavostí zůstává skutečnost, že ačkoliv v celkovém souhrnu jednoznačně z hlediska odpovědí dotázaných vyplynulo výše uvedené pořadí, ovšem v případě, kdy respondentům byla dán prostor v podobě označení i pouze jedné odpovědi, data byla odlišná (nicméně velmi těsná):

1. mezinárodní úspěch v různých oblastech lidské činnosti – pouze tuto odpověď označilo 26 respondentů (15,29 % - z celkového počtu 170 respondentů)
2. krizové situace (např.: pandemie, válka) – 25 (14,70 %)
3. sportovní příležitosti – 23 (13,5 %),
4. pochvala či uznání národního kulturního bohatství příslušníkem cizího státu – 9 odpovědí (5,29 %).

Ovšem je nutné si uvědomit taktéž, že současná situace panující celosvětově v podobě nemoci COVID-19 může respondenty do jisté míry příznačněji ovlivnit, nežli kdyby tato daná okolnost zde nebyla, čili by bylo zajímavé sledovat, zdali by se data výrazněji změnila po ukončení pandemie. V případě individuálního prostoru 5 respondentů odpovědělo, že jejich „*pocit se výrazně nemění, zůstává neměnný a nepociťují žádné výkyvy*“ v rámci jejich intenzity coby větší náklonnosti ke směru národnosti. Jeden respondent konkrétně konstatoval a označil jakožto přijatelnou pouze svou odpověď: „*Nepociťuji výkyvy ve svém vztahu k ČR.*“ V konečném důsledku se jedná o proměnnou inherentní coby synonymní vyjádření české národnosti ve vazbě či respektive vztahu směřující na Českou republiku coby stát. Ostatně v rámci celého dotazníku odpovědi skutečně na sebe navazovaly a byly velmi lehce předvídatelné. Přisvojení jakéhokoliv úspěchu, lidské činnosti, úspěch vztahujíc se buďto přímo na jedince, jež se sami vyznamenali svým počinem či dokonce pochvala anebo uznání vztahujíc se ke kulturnímu bohatství není ojedinělá, pouze 5 dotázaných tedy 2,94 % z celkového počtu necítilo nikterak vyšší míru intenzity napojení na svůj národ prostřednictvím výše zmíněných událostí tedy pevně si stáli za svým.

¹⁰⁴ JŮVA, Vladimír. Sport jako fenomén utvářející identitu v České republice. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004. s. 72. ISBN 80-7315-089-1.

Otázka č. 6 – Jaký je Váš postoj k Evropské unii?
177 odpovědí

Graf 10 - Jaký je Váš postoj k Evropské unii?
Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2020.

**Referendum o přistoupení České republiky k Evropské unii
konané ve dnech 13. - 14. června 2003 v Kraslicích**

Okrsek	Počet oprávn. občanů	Vydané obálky	Účast v %	Odevzd. obálky	Platné hlasy celkem	Počet hlasů ANO	Počet hlasů NE
1	828	442	53.38	442	435	320	115
2	933	443	47.48	443	426	315	111
3	836	422	50.48	422	412	285	127
4	852	391	45.89	391	386	297	89
5	635	309	48.66	308	298	232	66
6	689	307	44.56	307	300	231	69
7	432	212	49.07	212	208	160	48
8	507	264	52.07	264	257	200	57
Celkem	5 712	2 790	48.84	2 789	2 722	2 040	682

Tabulka 6- Referendum o přistoupení České republiky k Evropské unii konané ve dnech 13. - 14. června 2003

Převzato: ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [ČSÚ]. Referendum o přistoupení České republiky k Evropské unii konané ve dnech 13. - 14. června 2003. In: Český statistický úřad. *Výsledky za obec Kraslice. Referendum o přistoupení České republiky k Evropské unii konané ve dnech 13. - 14. června 2003* [online] ©2020.

Datum generování: 28. dubna 2020. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/ref2003/re1111?xjazyk=CZ&xnumnuts=4103&xnumnuts1=4100&xnumnuts2=0&xobec=560472&xtyp=11>, 2020.

Při referendu probíhající na území České republiky v Kraslicích byla celková účast 48,84 %¹⁰⁵ oproti celorepublikové 55,21 %.¹⁰⁶ Jednalo se víceméně o diferenciaci v 6,37 %, což není tak markantní rozdíl. Zajímavé je sledovat, že pozitivní a spíše pozitivní postoj k Evropské unii činí v součtu – 55 odpovědí, a opačný postoj tedy spíše negativní a negativní naopak celkově sčítal – 52 odpovědí. Neutrální postoj zastávalo 60 respondentů. Ve své podstatě tedy 60 dotázaných se ocitá na pomezí, ať již k přístupu negativního či pozitivního čili otázkou je v návaznosti na další otázky týkající se podporování evropské integrace případně EU, jakým způsobem směřovali. Ačkoliv doktrinální přístup se staví v mnohém, co se týče vyjádření antipatií směřující vůči Evropské unii, může se stát, že „*stojí na obavách a nepřátelství k jiným kulturám.*“ Za tímto vyjádřením stojí Carey, McLaren, Hoodghe, Marks. „*Hoodghe a Marks se však domnívají, že je třeba rozlišovat mezi různými typy národní identity a zejména se soustředit na to, do jaké míry je národní identita exkluzivní či inkluzivní. Lidé, kteří mají exkluzivní národní identitu budou vnímat supranacionální entity jako hrozbu zatímco ti, kteří mají inkluzivní národní identitu budou s podřízením své země supranacionální entitě souhlasit. Lze tedy říci, že národní identita může být jak akcelerátorem tak inhibitorem podpory Evropské unie.*“¹⁰⁷ Nicméně v rámci různých pojetí doktrinálních přístupů týkající se ať již podporování Evropské unie či nikoliv, vyvěrá spíše na povrch pregnantnější vysvětlení. Empirická zkušenost v podobě tzv. bruselského diktátu a ve své podstatě byrokratický přístup, v mnohém nemožnost najít „společnou řeč“ a zejména problematika týkající se národní identity. Pokud si státy neuvědomují, že musí kooperovat nežli politikařit a taktéž ve své podstatě musejí vystupovat, jakožto jedinec myslící spíše Evropan, nežli aktér jednající ve jménu své národní identity.

¹⁰⁵ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [ČSÚ]. *Referendum o přistoupení České republiky k Evropské unii konané ve dnech 13. – 14. června 2003.* In: Český statistický úřad. Výsledky za obec Kraslice. Referendum o přistoupení České republiky k Evropské unii konané ve dnech 13. – 14. června 2003 [online] ©2020. Datum generování: 28. dubna 2020. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/ref2003/re1111?xjazyk=CZ&xnumnuts=4103&xnumnuts1=4100&xnumnuts2=0&xobec=560472&xtyp=1>, 2020.

¹⁰⁶ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [ČSÚ]. *Referendum o přistoupení České republiky k Evropské unii* In: Český statistický úřad. Referendum o přistoupení České republiky k Evropské unii konané ve dnech 13. - 14.06.2003. Výsledky za Českou republiku. [online]. ©2020. Datum generování: 24. dubna 2020. Dostupné z: <https://volby.cz/pls/ref2003/re13?xjazyk=CZ>, 2020.

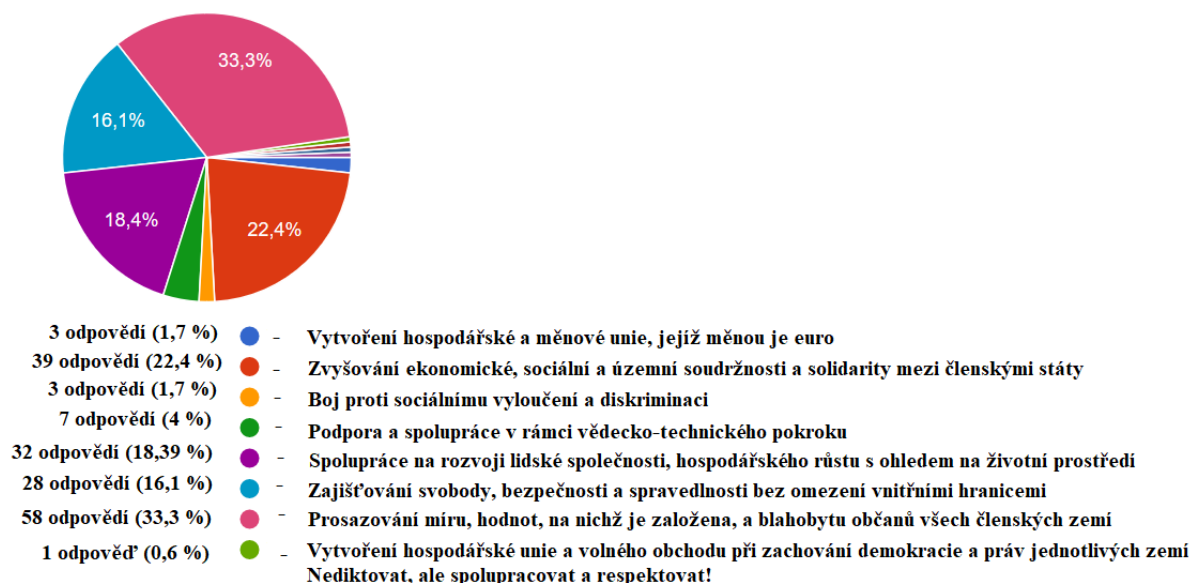
¹⁰⁷ PLECITÁ, Klára. *Národní identita a vztah k Evropské unii: Česká republika v západo- a středoevropském srovnání.* Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2012, s. 12. Studie Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky; 1/2012. ISBN 978-80-86729-71-8.

Celkem odpovědí 176		Jak hodně se cítíte Čechem? (1 – nejméně; 5 – nejvíce)				
Jaký je Váš postoj k Evropské unii?		1	2	3	4	5
	pozitivní	6 ¹⁰⁸ (3,40 %)	0	5 (2,84 %)	7 (3,97 %)	16 (9,09 %)
	spíše pozitivní	3 (1,70 %)	0	4 (2,27 %)	6 (3,40 %)	19 (10,79 %)
	neutrální	3 (1,70 %)	1 (0,56 %)	8 (4,54 %)	9 (5,11 %)	39 (22,15 %)
	spíše negativní	5 (2,84 %)	0	2 (1,13 %)	6 (3,40 %)	16 (9,09 %)
	negativní	6 (3,40 %)	2 (1,13 %)	1 (0,56 %)	0	12 (6,81 %)
	Celkem	23 (13,06 %)	3 (1,70 %)	20 (11,36 %)	28 (15,9 %)	102 (57,95 %)

Tabulka 7 - Kontingenční tabulka - Národní identita vs. postoj k Evropské unii
Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2020.

Otázka č. 7 – Co by mělo být primárním cílem EU?

174 odpovědí

Graf 11- Co by mělo být primárním cílem EU?
Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2020.

Byla zde dána opětovná eventualita taktéž v podobě multiple-choice a případné možnosti vlastního názoru. Přičemž v rámci hodnocení respondentů, kterak považují za primární cíl s jednoznačným náskokem v 58 odpovědích – prosazování míru, hodnot, na

¹⁰⁸ procentuální část je vypočtena z celkového počtu respondentů, tedy ze 176.

nichž je založena, a blahobytu občanů všech členských zemí. Následně 39 respondentů zaznamenalo – zvyšování ekonomické, sociální a územní soudržnosti a solidarity mezi členskými státy a na třetí pozici umístil názor tkvící ve spolupráci na rozvoji lidské společnosti, hospodářského růstu s ohledem na životní prostředí. V rámci odpovědí respondentů zazněl pouze postoj respektive názor týkající se vystoupení z Evropské unie, jehož vyjádření bylo následující: „*Myslím, že se bez EU obejdeme.*“ V sekundárním právu EU konkrétně ve Smlouvě o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“) jsou zakotveny primární tedy hlavní zásady, na nichž se zakládá a jimiž operuje EU.¹⁰⁹ V rámci dané právní úpravy dle článku 8 SFEU je „*při všech svých činnostech usiluje Unie o odstranění nerovnosti a podporuje rovné zacházení pro muže a ženy.*“¹¹⁰ V rámci boje proti sociálnímu vyloučení odpověděli 3 respondenti. Dále v souvislosti je nutno poukázat na článek 9 SFEU „*při vymezení a provádění svých politik a činností přihlíží Unie k požadavkům spojeným s podporou vysoké úrovně zaměstnanosti, zárukou přiměřené sociální ochrany, bojem proti sociálnímu vyloučení a vysokou úrovní všeobecného a odborného vzdělávání a ochrany lidského zdraví.*“¹¹¹ Přičemž dle dikce článku 10 SFEU „*při vymezení a provádění svých politik a činností se Unie zaměřuje na boj proti jakékoliv diskriminaci na základě pohlaví, rasy nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace.*“¹¹² Stejně tak procentuální část obsadil názor vytvoření hospodářské a měnové unie, jejíž měnou je euro, což je v rámci SFEU nezbytnou náležitostí v hlavě VIII.¹¹³ Ve svém souhrnu nevyjímaje mír se jednalo ve své podstatě o uspokojených ekonomických záležitostech každého členského státu. Primární cíl podle respondentů tedy byl stanoven na ekonomickém kritériu, jež považuje za stěžejní dimenzi v rámci procesu evropské integrace respektive v daném případě v rámci Evropské unie.

¹⁰⁹ Smlouva o založení Evropského společenství byla Lisabonskou smlouvou přejmenována na Smlouvu o fungování Evropské unie. Konsolidovaná verze - ve znění Lisabonské smlouvy - přejmenována na Smlouva o fungování EU (3. prosince 2007). Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:12016ME/TXT>.

¹¹⁰ Konsolidovaná verze – ve znění Lisabonské smlouvy – přejmenována na Smlouva o fungování EU (3. prosince 2007), čl. 8. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:12016ME/TXT>.

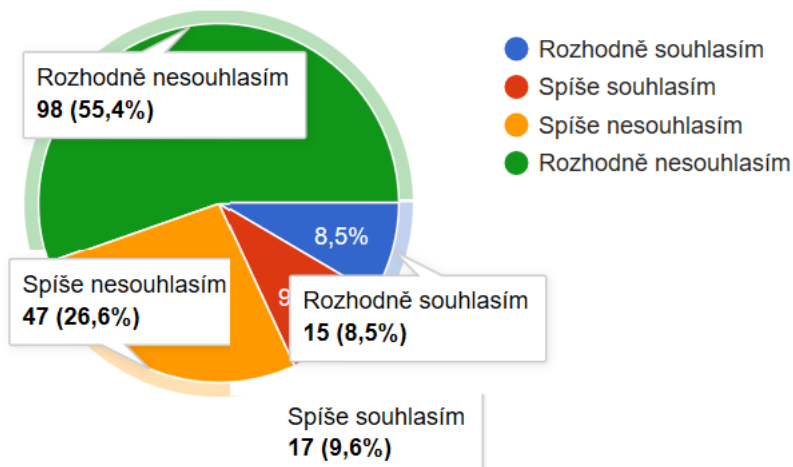
¹¹¹ Tamtéž, čl. 9.

¹¹² Konsolidovaná verze – ve znění Lisabonské smlouvy – přejmenována na Smlouva o fungování EU (3. prosince 2007), čl. 10. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:12016ME/TXT>.

¹¹³ Konsolidovaná verze – ve znění Lisabonské smlouvy – přejmenována na Smlouva o fungování EU (3. prosince 2007). Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:12016ME/TXT>.

Otázka č. 8 – Jste v současné době pro to, aby ČR přijala měnu EURO, tedy postoupila v integračním procesu?

177 odpovědí

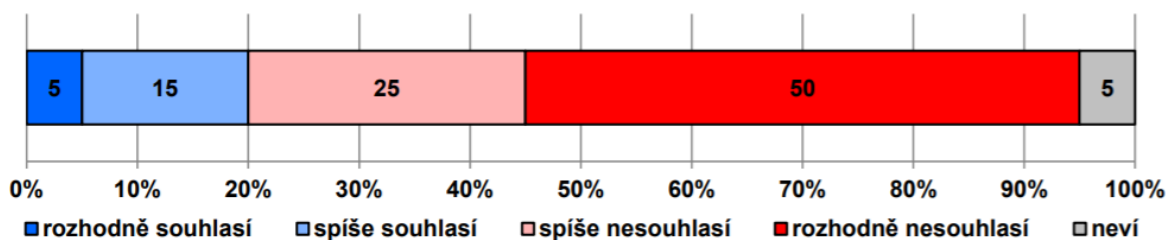

Graf 12 - Jste v současné době pro to, aby ČR přijala měnu EURO, tedy postoupila v integračním procesu?

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2020.

Z hlediska veřejného mínění byla taktéž položena respondentům v rámci veřejného mínění otázka týkající se přijetí eura, jejíž znění bylo: „Souhlasíte nebo nesouhlasíte s tím, aby bylo za měnu ČR přijato euro?“

Názory na přijetí eura za měnu ČR

Graf 13- Názory na přijetí eura za měnu ČR

Převzato: Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. Názory na přijetí eura za měnu ČR. In: Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. *Občané o přijetí eura a dopadech členství ČR v EU - duben 2019* [online], [cit. 30. dubna 2020]. Dostupné z: https://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c2/a4932/f9/pm190531.pdf.

Při srovnání výsledků z minulého roku z dubna 2020 z Centra pro výzkum veřejného mínění, Sociologického ústavu AV ČR, vyplývá, že ačkoliv se jedná o rozdílnost v podobě počtu respondentů z Kraslic (177,18+) a dotázaných z Centra pro výzkum veřejného mínění, Sociologického ústavu AV ČR (1052 – starších 15 let)

vyplývá, že diferenciacie spočíva najvíce u postoje k přijetí eura jakožto měny ČR – v názoru spíše souhlasím a rozhodně nesouhlasím, což je kterak deklarováno v rámci níže uvedené tabulky.¹¹⁴

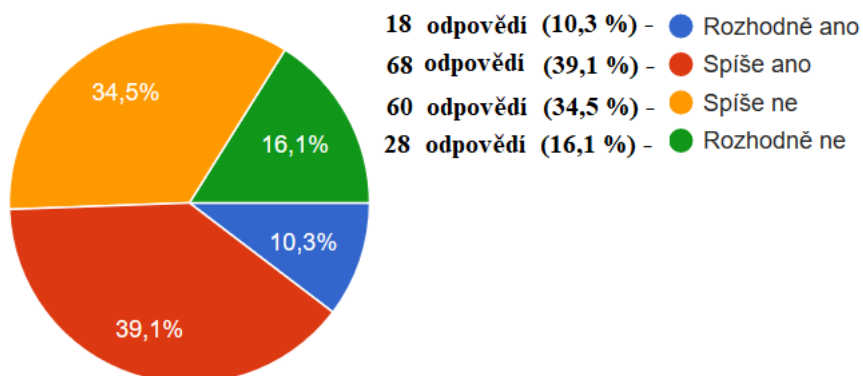
Postoj k přijetí eura jakožto měnu ČR?	Dotazníkové šetření výsledků z Kraslic	Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR
rozhodně souhlasím	8,5 %	5 %
spíše souhlasím	9,6 %	15 %
spíše nesouhlasím	26,6 %	25 %
rozhodně nesouhlasím	55,4 %	50 %
neví		5 %

Tabulka 8 - Srovnání výsledků - Kraslice vs Sociologický ústav AV ČR

Zdroj: Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. Názory na přijetí eura za měnu ČR. In: Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. *Občané o přijetí eura a dopadech členství ČR v EU - duben 2019* [online], [cit. 30. dubna 2020]. Dostupné z: https://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c2/a4932/f9/pm190531.pdf. Zpracoval: Ivan Bartoš, 2020.

Otázka č. 9 – Podporujete evropskou integraci?

174 odpovědí

Graf 14 - Podporujete evropskou integraci?

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2020.

Evropská integrace v rámci svého sémantického významu především označuje seskupení evropských států. Nicméně pro mnohé spíše představuje synonymní vyjádření čili, že evropská integrace se rovná Evropská unie, jakožto supranacionální subjekt a tím pádem je automaticky subsumován pod evropskou integraci, což v mnohém může spíše

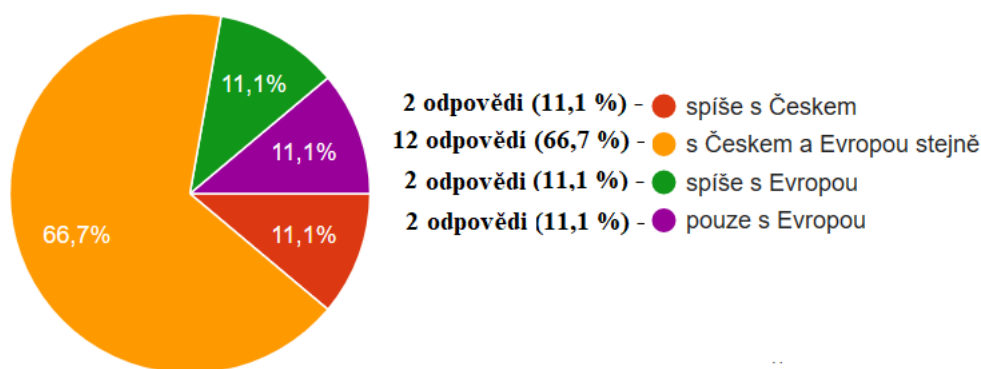
¹¹⁴ Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. Názory na přijetí eura za měnu ČR. In: Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. *Občané o přijetí eura a dopadech členství ČR v EU - duben 2019* [online], [cit. 30. dubna 2020]. Dostupné z: https://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c2/a4932/f9/pm190531.pdf.

vykazovat negativní postoj vůči evropské integraci, již z hlediska pohledu respondenta. Zdali Evropská unie dle něj naplňuje pojetí evropské integrace a stejně tak jeho podporu či nikoliv. Zajímavá doktrinální hypotéza spočívající v korelaci vyššího vzdělání a podpory evropské integrace zaznamenal „*Hoodghe a Marks, de Vries a van Kersbergech, přičemž docházejí k závěru, že důležitými determinantami podpory či odmítání nadnárodních institucí jsou jak zcela osobní utilitární zájmy, tak národní identita. Co se týče utilitárních zájmů, řada studií¹¹⁵ potvrzuje, že evropská integrace je výhodná převážně pro ty občany Evropské unie, kteří mají vyšší vzdělání, flexibilnější pracovní kvalifikaci, vyšší příjem, s čímž dokonce souhlasí Anderson, Reicher, Gabel, Palmer, Brinegar, Ray, Jolly a ovládají jazyk, resp. hlavně angličtinu jako preferovaný jazyk Evropské unie, k čemuž se řadí Laitin.*“¹¹⁶

Zaměření se dotýkalo respondentů, kteří při otázce „Podporujete evropskou integraci?“ odpověděli rozhodně ano 18 dotázaných. Při analýze bylo zajímavé sledovat následující závěry těchto jedinců viz níže.

Identifikujete se spíše s Českem nebo Evropou?

18 odpovědí

Graf 15 - Identifikujete se spíše s Českem nebo Evropou?
Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2020.

Z hlediska výsledků vyplývá, že národní a česká identita ze dvou třetin poukazuje na shodnost v rámci vnímání respondentů. Krom 2 respondentů, kteří se identifikují spíše s Českem, 4 inklinují k Evropě, 2 dotázaní dokonce pouze s Evropou.

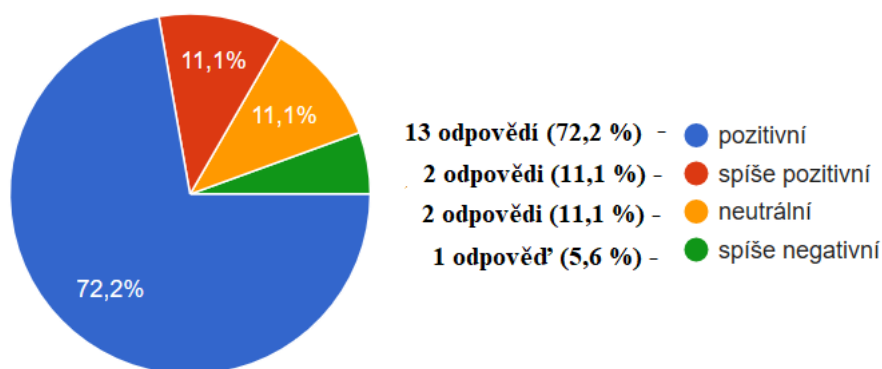
¹¹⁵ PLECITÁ, Klára. *Národní identita a vztah k Evropské unii: Česká republika v západo- a střeoevropském srovnání*. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2012, s. 11. Studie Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky; 1/2012. ISBN 978-80-86729-71-8.

¹¹⁶ PLECITÁ, Klára. *Národní identita a vztah k Evropské unii: Česká republika v západo- a střeoevropském srovnání*. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2012, s. 12. Studie Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky; 1/2012. ISBN 978-80-86729-71-8.

Mimo jiné „evropská identita se může vyvinout jako identita komplementární k identitě národní a posilovat ji“, tak to se vyjádřili Duchesne a Frognier a Diez Medrano. „Duchesne a Frognier vyslovují hypotézu, že v prvním bude mít vztah mezi národní identitou a identitou Evropské unie negativní vztah, v druhém případě mezi nimi nebude žádný vztah a ve třetím nalezneme vazbu pozitivní.“¹¹⁷ Níže grafické zobrazení potvrzuje danou hypotézu.

Jaký je Váš postoj k EU?

18 odpovědí

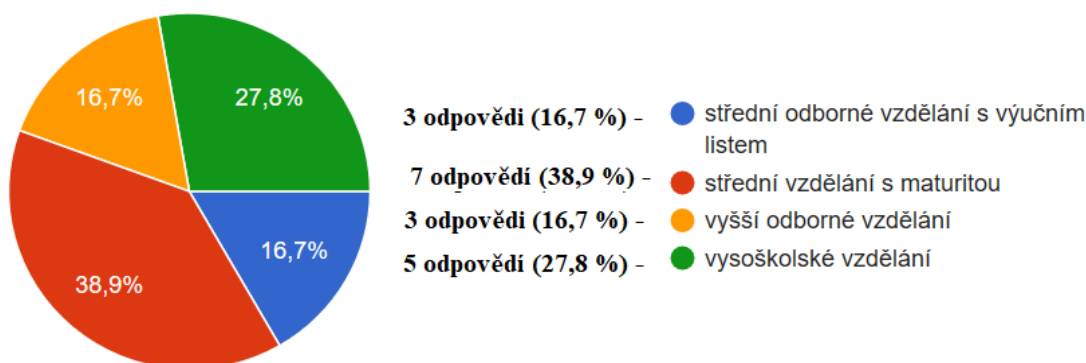

Graf 16 - Jaký je Váš postoj k EU?

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2020.

Jaké je Vaše doposud nejvýše dosažené vzdělání?

18 odpovědí

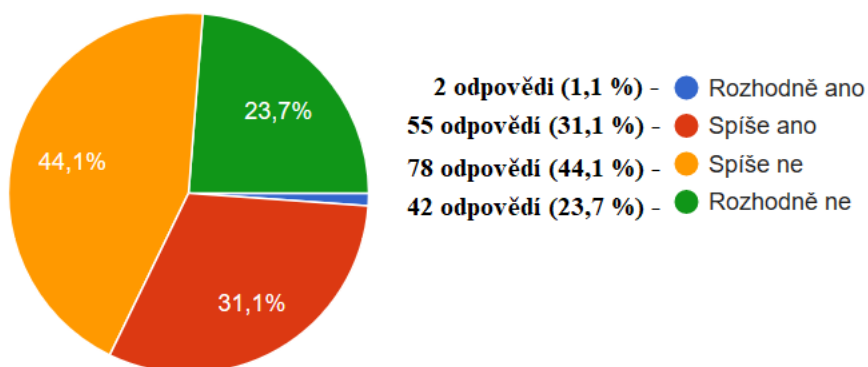
Graf 17- Jaké je Vaše doposud nejvýše dosažené vzdělání?

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2020.

¹¹⁷ PLECITÁ, Klára. *Národní identita a vztah k Evropské unii: Česká republika v západo- a středo-evropském srovnání*. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2012, s. 11. Studie Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky; 1/2012. ISBN 978-80-86729-71-8.

Otázka č. 10 – Jak jste spokojeni se současným směřováním EU?

177 odpovědí

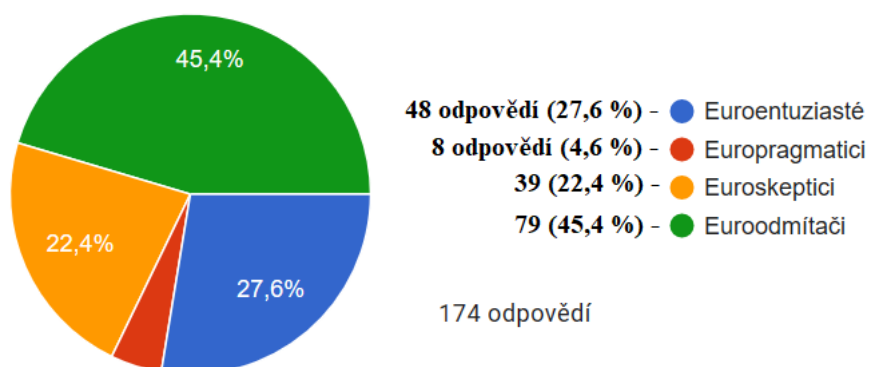
Graf 18 - Jak jste spokojeni se současným směřováním EU?
Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2020.

Dle teorie Kopeckého a Mudde (viz tabulka 3 – Schéma euroskepticismu), coby členění na čtyři elementární škály:

1. Euroentuziasté – „podporují evropskou integraci a současnou trajektorii EU.“ („Eurofilové, optimisté.“)
2. Europragmatici – „odmítají evropskou integraci a podporují současnou trajektorii EU.“ („Eurofobové, optimisté.“)
3. Euroskeptici – „podporují evropskou integraci a odmítají dnešní trajektorii EU.“ („Eurofilové, pesimisté.“)
4. Euroodmítači – „odmítají evropskou integraci a odmítají dnešní trajektorii EU.“ („Eurofobové, pesimisté.“)¹¹⁸

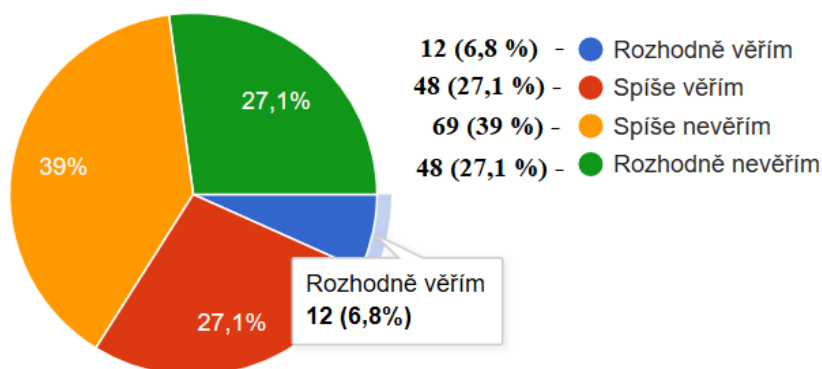
Implikace dle výše zmíněné teorie byla aplikována v rámci odpovědí vyplývajících z výsledků dotazníkového šetření ze 174 odpovědí, jelikož 3 respondenti neodpověděli na otázku týkající se podpory evropské integrace. Plyne tedy, že 45,4 % představují Euroodmítače, čili osoby, přičemž překvapujícím zjištěním zůstává, že Euroentuziastů (27,6 %) je více než Euroskeptiků (22,4 %).

¹¹⁸ HYNČICA, Pavel, MAŠKARINEC, Pavel a NOVOTNÝ, Lukáš. *Euroskepticismus ve střední Evropě*. Vydání 1. Praha: Academia, 2016, s. 31. XXI. století; sv. 42. ISBN 978-80-200-2619-4, 2020.

Graf 19 - Kopecký - Mudde, Schéma euroskepticizmu v Kraslicích,
Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2020.

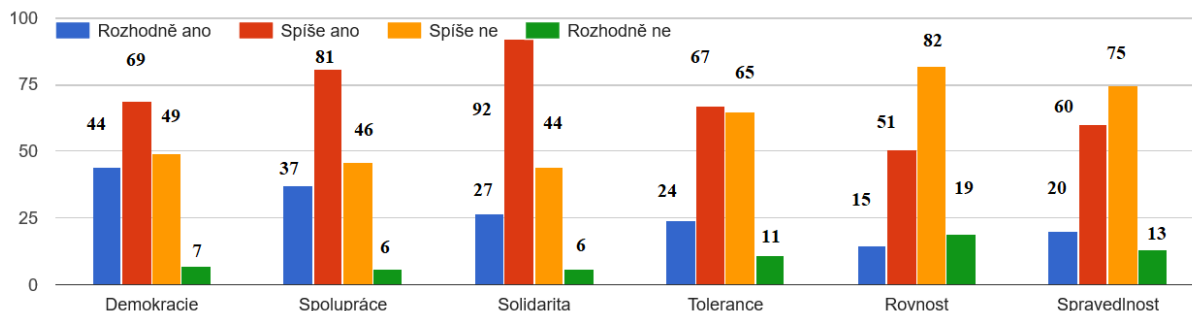
Otázka č. 11 – Věříte, že rozhodnutí a politika EU jsou v zájmu lidí, jako jste vy?
177 odpovědí

Graf 20 - Věříte, že rozhodnutí a politika EU jsou v zájmu lidí, jako jste vy?
Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2020.

Čím dál častěji je slycháno z řad občanů daných členských států, že rozhodnutí a politika EU nejde v ruku se zájmy občanů. V rámci kladené otázky většina respondentů 69, což činilo 39 % tak skutečně uvedla, že spíše nevěří. Spíše nevěřím a rozhodně nevěřím mělo stejné procentuální zastoupení čili 27,1 %. Tedy pokud shrneme uvedené poznatky, spíše důvěřivý postoj zastávalo v konečném součtu 60 respondentů a zbývajících, což činilo necelé dvě třetiny opačný, čili nikterak nemá pocit, že by rozhodnutí a politika Evropské unie jednala v zájmu lidí.

Otázka č. 12 – Jaké podle Vás EU uplatňuje hodnoty?

Graf 21- Jaké podle Vás EU uplatňuje hodnoty?

Zdroj: vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření, 2020.

V rámci hodnot například týkající se putativního „demokratického deficitu“ v rámci Evropské unie, nikterak dle respondentů neplnou. Skutečně převážná část zastává názor, že demokratický princip neabsentuje v rámci Evropské unie naopak dle nich, tedy což rozhodně konstatuje 44 dotázaných, přičemž spíše zastává pozitivní přístup 69 demokracie představuje prvek, který je součástí Evropské unie.¹¹⁹

V rámci spolupráce čili kooperace skutečně 81 respondentů se přiklonilo ke spíše ano a 37 uvedlo rozhodně. Zbylí dotázaní konkrétně v počtu 46 spíše nesouhlasí, nevnímají prvek solidarity v rámci EU a 6 zastávají rezolutní názor v podobě absentujícího prvku.

Solidarita dosáhla nejlepšího výsledku ku poměru ostatních hodnot v rámci odpovědi spíše ano, u 27 dotázaných konstatuje rozhodný postoj v podobě ano čili, že Evropská unie naplňuje hodnotu solidarity. Právě nejlepší výsledek ze všech opětovně byl zaznamenán v hodnocení spíše ne, kde „pouze“ 44 respondentů ve kterém se přiklání k negativnímu postoji a naopak konstatovalo, že hodnota solidarity se v EU nevyskytuje a 6 tvrdilo rozhodně ne. Posléze můžeme vidět grafickém zobrazení, že zbývající tři hodnoty tolerance, rovnost a spravedlnost mají sestupnou tendenci. Přičemž rovnost dopadla ze všech hodnot nejhůře.

¹¹⁹ MUDDE, Cas. *The Populist Zeitgeist. Government and Opposition*, 39(4), 542-563. Dostupné z: https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/2CD34F8B25C4FFF4F322316833DB94B7/S0017257X00002372a.pdf/populist_zeitgeist.pdf.

Otázka č. 12 – Jaká je podle Vašeho názoru největší výhoda členství ČR v EU ve spojitosti s Vaším každodenním životem?

Největší výhodou členství České republiky v rámci Evropské unie podle 143 respondentů, jež odpověděli, ve valně většiny skutečně byla preferována možnost cestování, práce v cizině, taktéž dotace, projekty, ale i studium v zahraničí, ve své podstatě volný pohyb, osob, zboží a kapitálu. Nicméně 22 dotázaných (15,38 %) odpovědělo, že nepocitují žádnou výhodu, 8 respondentů pak následně konstatovalo, že neví.

Některé výroky respondentů:

„O politice toho moc nevím, ale za mě si myslím, že členství v EU je hloupost. Nic dobrého v tom pro naši republiku nevidím.“

„Nevím, co přímo pro mne. Vše je tzv. dvousečná zbraň. Ať jsou to dotace, možnosti cestování...(S přijímáním dotací se zavazujeme, že budeme platit a vykonávat různá nařízení - mnohdy nesmysly; cestování bez omezení přináší sice volnost v pohybu, ale také rizika v kriminalitě, nemocích...)“

„Myšlenka EU je dobrá, ale uskutečnění je nešťastné.“

Závěr

Metodika sběru dat byla aplikována prostřednictvím dotazníkového šetření, jež probíhalo v dubnu 2020 ve formě elektronického dotazníku. Přičemž je nutno uvést, že nikterak nebylo pochyb o tom, že by zde byla inklinace k tendenčnosti z hlediska v korelaci na spojení mé osoby skrze jedince, jež mě znají a mohly by tak evokovat zkreslené výsledky, čemuž jsem se z pregnantního důvodu vyvaroval. Elektronický dotazník byl tedy podsunut pouze mezi obyvatele s trvalým pobytem ve městě Kraslice. Přejdeme tedy ke stěžejní části, abychom se mohli dostat k výsledkům dotazníkového šetření.

Primární myšlenkou nacionalismu je především svébytnost vlastního národa. Nicméně pochopitelně je nutno dané pojetí uchopit v racionální míře, čili nepřekrucovat jeho význam. Mezník mezi nacionalismem a patriotismem nelze plně zachytit, jelikož právě dochází ke transformaci, kdy se vlastenectví ocitá a prezentuje coby nepřirozený cit v podobě nacionalismu. Půda je substituována „*mystickou rasy, moci, sociálního řádu, jednoty, národní geniality nebo obětí.*“¹²⁰ Neočekával jsem, že v rámci respondentů zachytím nacionalistu, jež zakládá češství respektive osobu, pokládající se za Čecha typově založenou na podnětu rasy. Nezazněla odpověď přímo europoidní rasy, nicméně invektivum, jež použil respondent nebylo možné explicitně uvést v jeho autentické podobě, což by bylo zejména v rozporu s právním řádem České republiky, jelikož se jednalo o rasový podtext. Dále v souvislosti s danou otázkou bylo nutno se zabírat definicí Holého a výsledků dotazníkového šetření byla hypotéza naprosto vyvrácena, jelikož „*Češi konstruují identitu jako přirozeně danou, nikoliv kulturně konstruovanou. Tvrdí, že když lidé hovoří o tom, co znamená být Čechem, zmiňují tři kritéria: narodit se v Čechách,*“¹²¹ (ona interpretace je poněkud ošemetná, jelikož inklinuje k rozdělení v rámci České republiky, jež známe – Čechy, Moravu, Slezsko, nicméně zřejmě (?) byl autorův záměr pojetí „*narození na území České republiky*“)¹²², *mít češtinu za mateřský*

¹²⁰ KUTNAR, František. *Obrozené vlastenectví a nacionalismus: příspěvek k národnímu a společenskému obsahu češství doby obrozené*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2003, s. 177. ISBN 80-7184-833-6.

¹²¹ PLECITÁ, Klára. *Národní identita a vztah k Evropské unii: Česká republika v západo- a středoevropském srovnání*. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2012, s. 13. Studie Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky; 1/2012. ISBN 978-80-86729-71-8.

¹²² vlastní myšlenky autora bakalářské práce

*jazyk a mít české rodiče.*¹²³ Pouze jednoho z dotázaných nenapadlo zakomponovat do svého vlastního vyjádření odpověď v podobě českých rodičů, z čehož mimo jiné plyne zajímavý poznatek. Nehledě, že českému jazyku nepřikládali takovou velkou váhu (pouze 14,4 %), aby ji mohli považovat za součást české identity, teda osobu identifikovanou jako Čecha. Nehledě na to, že vyšší procentuální zastoupení měla i odpověď, že člověk narozený na území ČR rodičům bez občanství ČR – 36 (20,7 %), je považován „více“ za Čecha. Následně bylo nutno se zaobírat, zdali se respondenti v Kraslicích považují za kulturní či státní národ? představuje významný mezník. *„Státní národ – mít občanství dané země, respektovat politické instituce a zákony dané země, kulturní národ – být narozen v dané zemi, žít v dané zemi po většinu svého života, umět mluvit jazykem dané země, cítit se příslušníkem národa.*“¹²⁴ Dotázání uvedli v rámci obligatorně uvedených odpovědí 122, jakožto občana ČR, jenomže v právní úpravě konkrétně v zákoně č. 186/2013 Sb., zákon o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky). Domnívám se však, že občana ČR by bylo možno v jakožto návrhu v rámci dalšího výzkumu lépe identifikovat, zdali jeho atributy se dají subsumovat podle právní úpravy (konkrétně zákona č. 186/2013 Sb., zákon o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky) a zakomponovat i jiná kritéria, které zmínil Holý.

H1 Většina respondentů na otázku č. 1, „Jak hodně se cítíte Čechem,“ odpoví na škále od 1 – nejméně ; 5 – nejvíce) číslem 4 anebo 5.

Z výsledků dotazníkového šetření plyne, že respondenti označili svou odpověď v rámci škály číslem 4, přičemž v rámci procentuálního zastoupení se jednalo o 15,9 % čili 28 odpovědí, kdežto u škály 5 činilo 58 % a 102 odpovědí. Daná hypotéza se potvrdila.

H2 Míra národní identity (otázka č. 1 - „Jak hodně se cítíte Čechem?“ (1 – nejméně; 5 – nejvíce) nebude mít vliv na postoj vůči Evropské unii (otázka č. 6 – „Jaký je Váš postoj k Evropské unii?“)

Na základě výsledků dotazníkového šetření vplynulo prostřednictvím kontingenční tabulky č. 7, že hypotéza se potvrdila. Nebyla ovlivněna národní identitou vůči postoji k Evropské unii.

¹²³ PLECITÁ, Klára. *Národní identita a vztah k Evropské unii: Česká republika v západo- a středoevropském srovnání*. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2012, s. 13. Studie Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky; 1/2012. ISBN 978-80-86729-71-8.

¹²⁴ Tamtéž, s. 24.

H3 Při vyšší míře národní identity, očekáváme vyšší preferenci Česka na úkor Evropy (bereme v úvahu však diferenci mezi národní identitou a vazbou ve vztahu k České republice.

V rámci odpovědí plynoucích z dotazníkového průzkumu, které jsou zaznamenány v rámci kontingenční tabulky č. 5, vyplynulo, že hypotéza č. 3 se splnila pouze částečně zejména u škály národní identity 4 a 5 s identifikací ve většinovém podílu na vazbu spíše či pouze s Českem. Je však nutné zmínit, že u odpovědí na národní identitu v rámci škály 1 a 2, je také nadpoloviční podíl s identifikací pouze s Českem anebo spíše s Českem, přičemž nárůst postupně eskaluje, avšak u škály číslo 3 se hypotéza nepotvrdila, vymykala se, tudíž vykazovala odchylné stanovisko, oproti tomu, co bylo v rámci hypotézy stanoveno.

H4 Respondenti vykazují znaky inklinující k pojetí inkluzivního národa.

Na základě doktrinálního přístupu Heywooda exkluzivní pojetí národa, jež klade apel především na etnickou jednotu a taktéž společnou historii, dějiny. Podle nich je naopak národní identita fixní a rigidní, vzhledem k tomuto pojetí lze podle zjištěných výsledků dotazníkového šetření konstatovat, že respondenti z Kraslic inklinují spíše řečeno se řadí k pojetí inkluzivního.¹²⁵

V rámci dané práce byla taktéž zaměřena na Euroskepticismus. Konkrétně *H5 Figuruje zde více euroskeptiků nežli jedinců podporujících, jak Evropskou unii, tak především taktéž evropskou integraci.*

V rámci teoretické roviny euroskeptik je definován jakožto neologismus, jež dle slovníku Larousse interpretuje „osobu, který pochybuje o životaschopnosti nebo užitečnosti Evropské unie.“ Možno je brát jeho význam, jakožto „barometr, který by mohl v populaci nebo celé zemi měřit nedodržování Evropské unie.“ Ovšem dle Condruz- Băcescu: „*identifikovány čtyři typy skepticismu,*“ čímž jsou míněny kritéria, na něž je založen euroskepticismus konkrétně ekonomický, kritériu suverenity, demokratický, politický.¹²⁶ Při otázce „Jaká je podle Vašeho názoru největší výhoda členství ČR v EU ve spojitosti s Vaším každodenním životem,“ byla v nezaujatém postoji respondentů polemika nad benefity vyplývajících z členství, respektive zvážení pro a

¹²⁵ HEYWOOD, Andrew. *Politické ideologie*. 4. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s 166. ISBN 978-80-7380-137-3, 2020.

¹²⁶ CONDROUZ-BĂCESCU, Monica. *Euroscepticism Across Europe: Drivers and Challenges*. *European Journal of Interdisciplinary Studies*, 6 (2), 2014, s. 55. Dostupné z: <http://ejist.ro/files/pdf/386.pdf>, 2020.

proti hledisek, přičemž taktéž kritérium založené na suverenitě, bylo tvrdě kritizováno v podobě diktátu, což zaznělo i v některých odpovědích. Ona transformace na supranacionální subjekt přináší svá rizika, ale neměla by být apriori předána, v rámci některých oblastí je uplatňována výlučně. S čímž taktéž souvisí otázka rovnosti, tolerance která coby respondentům měla být poměřována, zdali Evropská unie zastává tyto hodnoty či nikoliv. Tyto atributy dopadly skutečně nejhůře, čili byla zde nepochybně z jejich subjektivního pohledu absence. Pokud se zaobíráme typologií euroskepticismu konkrétně velmi známou a prvotní je typologie Alekse Szczerbiaka a Paula Taggarta. Daná typologie si pohrává především s myšlenkou „odmítnutí EU jako celku, jejího konání, politiky, společné měny, celkového směřování a také jakoukoli představu o unifikaci evropského prostoru. Ve své kritice jdou tak daleko, že reprezentantům EU evidentně křivdí, zaslepeni představou, že z bruselokracie, nemůže vzejít nikdy nic dobrého.“ V návaznosti byla vypracováno schéma v kooperaci Kopecký-Mudde, jež bylo aplikována, přičemž v rámci dotazníkového šetření vyplynulo:

„1) euroentuziasté – „podporují evropskou integraci a současnou trajektorii EU.“ („eurofilové, optimisté“), 48 respondentů (27,6 %),

2) europragmatici – „odmítají evropskou integraci a podporují současnou trajektorii EU.“ („eurofobové, optimisté“), 8 respondentů – 4,6 %,

3) euroskeptici – „podporují evropskou integraci a odmítají dnešní trajektorii EU.“ („eurofilové, pesimisté“), 39 respondentů – 22,4 %,

4) euroodmítači – „odmítají evropskou integraci a odmítají dnešní trajektorii EU.“ („eurofobové, pesimisté“), 79 respondentů – 45,4%.“¹²⁷

Návrh pro další výzkum by byl zaměřen, především, zdali existuje korelace mezi kritikou Evropské unie (tedy nedostatečným naplněním očekávání občanů členských států) vůči absenci podpory směřující k evropské integraci. Z dotazníkového šetření vyplývá, že nadpoloviční většina nepodporuje evropskou integraci, čímž je možné vyjádřit, zdali predikce v podobě neuspokojení očekávání mechanismu Evropské unie, byla onou příčinou vyplývající z odpovědí respondentů.

¹²⁷ HYNČICA, Pavel, MAŠKARINEC, Pavel a NOVOTNÝ, Lukáš. *Euroskepticismus ve střední Evropě*. 1. vydání. Praha: Academia, 2016, s. 31. XXI. století; sv. 42. ISBN 978-80-200-2619-4, 2020.

Seznam použité literatury a dalších zdrojů

Aktuální znění: zákon č. 186/2013 Sb., zákon o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky).

AUGUR Consulting [online]. [cit. 2020-04-28]. Dotazníkové šetření - techniky sběru dat. Dostupné z: <https://www.augur-consulting.cz/metody/kvantitativni-vyzkum.html#capi-dotazovani>.

BILLIG, Michael, *Banal Nationalism*. SAGE Publications: London– Thousand Oaks – New Delhi, 1995, 200 s.

Dostupné z <https://thecharnelhouse1.files.wordpress.com/2018/10/michael-billig-banal-nationalism-sage-1995.pdf>.

BRUNCLÍK, Miloš. Evropská integrace pohledem českých prezidentů. In: BRUNCLÍK, Miloš, KLÍČ, Zbyněk (eds.), *Z periferie do centra Evropy - 20 let vývoje vztahu ČR k EU*. Praha: CEVRO Institut, 2009, s. 123-138. ISBN 978-80-87125-07-06.

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. Názory na přijetí eura za měnu ČR. In: Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. *Občané o přijetí eura a dopadech členství ČR v EU – duben 2019* [online], [cit. 30. dubna 2020]. Dostupné z: https://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c2/a4932/f9/pm190531.pdf.

CONDRUZ-BĂCESCU, Monica. *Euroscepticism Across Europe: Drivers and Challenges*. *European Journal of Interdisciplinary Studies*, 6 (2), 2014, s. 52-59. Dostupné z: <http://ejist.ro/files/pdf/386.pdf>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [ČSÚ]. Referendum o přistoupení České republiky k Evropské unii konané ve dnech 13. – 14. června 2003. In: Český statistický úřad. *Výsledky za obec Kraslice. Referendum o přistoupení České republiky k Evropské unii konané ve dnech 13. – 14. června 2003* [online] ©2020. Datum generování: 28. dubna 2020. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/ref2003/re1111?xjazyk=CZ&xnumnuts=41>

03&xnumnuts1=4100&xnumnuts2=0&xobec=560472&xtyp=1, 2020.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [ČSÚ]. Správní obvod Kraslice – Charakteristika. In: Český statistický úřad. Správní obvod Kraslice - Charakteristika [online] [akt. 16. 5. 2016]. ©2020. Datum generování: 28. dubna 2020. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xk/spravni_obvod_kraslice_charakteristika.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [ČSÚ]. Referendum o přistoupení České republiky k Evropské unii In: Český statistický úřad. Referendum o přistoupení České republiky k Evropské unii konané ve dnech 13. - 14.06.2003. Výsledky za Českou republiku. [online]. ©2020. Datum generování: 24. dubna 2020. Dostupné z: <https://volby.cz/pls/ref2003/re13?xjazyk=CZ>.

FILIP, Jan, SVATONĚ, Jan. *Státověda*. 5. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2011, 400 s. ISBN 978-80-7357-685-1.

GELLNER, Ernest André. *Nacionalismus*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2003, s. 7. ISBN 80-7325-023-3.

GELLNER, Ernest André. *Národy a nacionalismus*. 2. vyd. Praha: Josef Hříbal, 1993. 158 s. Po-znání. Sv.2. ISBN 80-901381-1-X.

HEYWOOD, Andrew. *Politické ideologie*. 4. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s 166. ISBN 978-80-7380-137-3.

HEYWOOD, Andrew. *Politologie*. 3. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 332. ISBN 978-80-7380-115-1.

HOLÝ, Ladislav a UHEREK, Zdeněk. *Malý český člověk a velký český národ: národní identita a postkomunistická transformace společnosti*. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství, 2001. 209 s. Studie; sv. 30. ISBN 80-85850-97-4.

HYNČICA, Pavel, MAŠKARINEC, Pavel a NOVOTNÝ, Lukáš. *Euroskepticismus ve střední Evropě*. Vydání 1. Praha: Academia, 2016. 215 stran. XXI. století; sv. 42. ISBN 978-80-200-2619-4.

JŮVA, Vladimír. Sport jako fenomén utvářející identitu v České republice. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004. s. 70-76. ISBN 80-7315-089-1.

KANIOK, Petr. *Měkký a tvrdý euroskepticismus: dva projevy téhož?* Politologický časopis, Brno: Mezinárodní politologický ústav Masaryko, 2005, roč. 12, č. 2, s. 152-163. ISSN 1211-3247.

KOHN, Hans. Nacionalismus: In HROCH, Miroslav (eds.) *Pohledy na národ a nacionalismus: čítanka textů*. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003, s. 87-99. Studijní texty; sv. 29. ISBN 80-86429-20-2.

Konsolidovaná verze - ve znění Lisabonské smlouvy - přejmenována na Smlouva o fungování EU (3. prosince 2007). Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:12016ME/TXT>.

KOŘALKA, Jiří. *Co je národ?* 1. vyd. Praha: Svoboda, 1969, 77 s. ISBN 25-071-69.

KUTNAR, František. *Obrozenské vlastenectví a nacionalismus: příspěvek k národnímu a společen-skému obsahu češství doby obrozenské*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2003. 395 s. ISBN 80-7184-833-6.

LEBEDA, Tomáš. *Referendum o přistoupení ČR k Evropské unii. Několik různých pohledů na první všelidové hlasování v Česku*. Politologický časopis, 2004a, vol. 11, č. 3, s. 206 – 223.

MRÁZEK, Ondřej. *Británie zmítaná chaosem. Co vedlo k brexitu a proč už svět nebude nikdy jako dřív?* [online]. 28.10.2019 [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: <https://zoommagazin.iprima.cz/historie/britanie-zmitana-chaosem-co-vedlo-k-brexitu-a-proc-uz-svet-nebude-nikdy-jako-driv>

MUDDE, Cas. *The Populist Zeitgeist. Government and Opposition*, 39(4), 542-563. Dostupné z: https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/2CD34F8B25C4FFF4F322316833DB94B7/S0017257X00002372a.pdf/populist_zeitgeist.pdf.

RIEGEL, K. (eds.) *EU. Češi a skeptici*. 1. vydání. Praha: ISV, 2004, 180 s. ISBN 80-86642-34-8.

RIISHØJ, Søren. *Europeanization and Euroscepticism. Experiences from Poland and the Czech Republic*. Berlin: ICCEES, 2005. Dostupné z https://ceses.cuni.cz/CESES-141-version1-3_2_Riishoj_2005_Euroscepticism_in_CEECs.pdf.

ROTHENHAGEN, Richard. Rozvoj identity v „čechoslovákismu“ a začátek nových vzorů myšlení. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 76-81. ISBN 80-7315-089-1.

SEEBAUER Renate. Tři fáze na cestě k utváření národa Znovuoživení českého jazyka. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 61. ISBN 80-7315-089-1.

SEEBAUER Renate. Tři fáze na cestě k utváření národa. František Palacký – „Otec národa“. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 61-63. ISBN 80-7315-089-1.

SEEBAUER Renate. Tři fáze na cestě k utváření národa. Na cestě k národně politické identitě české společnosti. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 63-66. ISBN 80-7315-089-1.

SEEBAUER Renate. Vybrané rozvoje české identity. „Čeština“ – od národní školy až na univerzitu. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 66-67. ISBN 80-7315-089-1.

SEEBAUER, Renate. Tři fáze na cestě k utváření národa. „Praha“ – výloha národních symbolů. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 67-67. ISBN 80-7315-089-1.

SEEBAUER, Renate. Tři fáze na cestě k utváření národa. „Praha“ – výloha národních symbolů. Stavby národní identifikace a symboly. In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 69-70. ISBN 80-7315-089-1.

SEEBAUER, Renate. Tři fáze na cestě k utváření národa. „Praha“ – výloha národních symbolů. Vyšehrad – „český národní hřbitov.“ In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 69-69. ISBN 80-7315-089-1.

SEEBAUER, Renate. Tři fáze na cestě k utváření národa. „Praha“ – výloha národních symbolů. „Vidím město veliké, jehož sláva se bude dotýkati hvězd,..v lese nad Vltavou.“ In SEEBAUER, Renate, HELUS Zdeněk (eds). *Od identit v Evropě k evropským identitám*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004, s. 68-68. ISBN 80-7315-089-1.

PLECITÁ, Klára. *Národní identita a vztah k Evropské unii: Česká republika v západo- a středoevropském srovnání*. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2012. 65 s. Studie Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky; 1/2012. ISBN 978-80-86729-71-8.

TOMÁŠEK, Michal. Pojem předmět a působnost unijního práva. In: TOMÁŠEK, Michal (eds.). *Právo Evropské unie*. 1. vydání. Praha: Leges, 2013, 496 s. ISBN 978-80-87576-53-3.

Seznam tabulek a grafů

Tabulka 1 - Výsledky referenda o přistoupení ČR k EU	18
Tabulka 2 - Schéma čtyř typů skepticismu	22
Tabulka 3 - Schéma euroskepticismu (Kopecký-Mudde).....	25
Tabulka 4 - Stav počtu obyvatelstva v Kraslicích.....	38
Tabulka 5 - Kontingenční tabulka -Národní identita vs. identifikace více s Českem nebo Evropou?.....	42
Tabulka 6- Referendum o přistoupení České republiky k Evropské unii konané ve dnech 13. - 14. června 2003	51
Tabulka 7 - Kontingenční tabulka - Národní identita vs. postoj k Evropské unii.....	53
Tabulka 8 - Srovnání výsledků - Kraslice vs Sociologický ústav AV ČR.....	56
Graf 1- Jste muž nebo žena?	39
Graf 2 - Jaký je Váš věk?	39
Graf 3 - Do jaké kategorie spadáte?	40
Graf 4 - Jaké je Vaše doposud dosažené vzdělání?.....	40
Graf 5 - Jak hodně se cítíte Čechem?.....	41
Graf 6 - Koho vnímáte, že může být Čechem?	43
Graf 7- Jaký máte vztah k těmto národům?	47
Graf 8 - Identifikujete se spíše s Českem nebo Evropou?.....	48
Graf 9 - Existují situace, kdy se cítíte být intenzivněji členem svého národa?	49
Graf 10 - Jaký je Váš postoj k Evropské unii?.....	51
Graf 11- Co by mělo být primárním cílem EU?.....	53
Graf 12 - Jste v současné době pro to, aby ČR přijala měnu EURO, tedy postoupila v integračním procesu?	55
Graf 13- Názory na přijetí eura za měnu ČR	55
Graf 14 - Podporujete evropskou integraci?	56
Graf 15 - Identifikujete se spíše s Českem nebo Evropou?.....	57
Graf 16 - Jaký je Váš postoj k EU?.....	58
Graf 17- Jaké je Vaše doposud nejvýše dosažené vzdělání?	58
Graf 18 - Jak jste spokojeni se současným směřováním EU?.....	59
Graf 19 - Kopecký - Mudde, Schéma euroskepticismu v Kraslicích,	60
Graf 20 - Věříte, že rozhodnutí a politika EU jsou v zájmu lidí, jako jste vy?	60
Graf 21- Jaké podle Vás EU uplatňuje hodnoty?.....	61

Seznam obrázků

Obrázek 2 – Názory na národ.....	15
Obrázek 1 – Schéma rozhodování.....	20

Seznam zkratk

ČR.....	Česká republika
EU.....	Evropská unie
SFEU.....	Smlouva o fungování Evropské unie

Seznam příloh

Příloha A - Dotazník	76
----------------------------	----

Příloha

Příloha A – Dotazník

Národní identita a postoj k EU - případová studie Kraslice

1. Jak hodně se cítíte Čechem? (1 - nejméně; 5 - nejvíce)

Označte jen jednu elipsu.

- 1
 2
 3
 4
 5

2. Koho vnímáte, že může být Čechem?

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Občan ČR
 Cizinec s trvalým pobytem na území ČR bez občanství ČR
 Člověk ovládající český jazyk
 Cizinci žijící na území ČR, kteří se přizpůsobili české kultuře a českému právnímu řádu
 Člověk narozený na území ČR rodičům bez občanství ČR

Jiné: _____

3. Jaký máte vztah k těmto národům?

Označte jen jednu elipsu na každém řádku.

	Rozhodně pozitivní	Spíše pozitivní	Neutrální	Spíše negativní	Rozhodně negativní
Němci	☐	☐	☐	☐	☐
Poláci	☐	☐	☐	☐	☐
Slováci	☐	☐	☐	☐	☐
Rakušané	☐	☐	☐	☐	☐

4. Identifikujete se spíše s Českem nebo Evropou?

Označte jen jednu elipsu.

- Pouze s Českem
- Spíše s Českem
- S Českem a Evropou stejně
- Spíše s Evropou
- Pouze s Evropou

5. Existují situace, kdy se cítíte být intenzivněji členem svého národa?

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Sportovní příležitosti
- Krizové situace (např. pandemie, válka)
- Mezinárodní úspěchy v různých oblastech lidské činnosti
- Pochvala či uznání národního kulturního bohatství příslušníkem cizího státu

Jiné: _____

6. Jaký je Váš postoj k EU?

Označte jen jednu elipsu.

- Pozitivní
- Spíše pozitivní
- Neutrální
- Spíše negativní
- Negativní

7. Co by podle Vás mělo být primárním cílem EU?

Označte jen jednu elipsu.

- Vytvoření hospodářské a měnové unie, jejíž měnou je euro
- Zvyšování ekonomické, sociální a územní soudržnosti a solidarity mezi členskými státy
- Boj proti sociálnímu vyloučení a diskriminaci
- Podpora a spolupráce v rámci vědecko-technického pokroku
- Spolupráce na rozvoji lidské společnosti, hospodářského růstu s ohledem na životní prostředí
- Zajišťování svobody, bezpečnosti a spravedlnosti bez omezení vnitřními hranicemi
- Prosazování míru, hodnot, na nichž je založena, a blahobytu občanů všech členských zemí
- Jiné: _____

8. Jste v současné době pro to, aby ČR přijala měnu EURO, tedy postoupila v integračním procesu?

Označte jen jednu elipsu.

- Rozhodně souhlasím
- Spíše souhlasím
- Spíše nesouhlasím
- Rozhodně nesouhlasím

9. Podporujete evropskou integraci?

Označte jen jednu elipsu.

Rozhodně ano

Spíše ano

Spíše ne

Rozhodně ne

10. Jak jste spokojeni se současným směřováním EU?

Označte jen jednu elipsu.

Rozhodně ano

Spíše ano

Spíše ne

Rozhodně ne

11. Věříte, že rozhodnutí a politika EU jsou v zájmu lidí, jako jste vy?

Označte jen jednu elipsu.

Rozhodně věřím

Spíše věřím

Spíše nevěřím

Rozhodně nevěřím

12. Jaké podle Vás EU uplatňuje hodnoty?

Označte jen jednu elipsu na každém řádku.

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne
Demokracie	☐	☐	☐	☐
Spolupráce	☐	☐	☐	☐
Solidarita	☐	☐	☐	☐
Tolerance	☐	☐	☐	☐
Rovnost	☐	☐	☐	☐
Spravedlnost	☐	☐	☐	☐

13. Jaká je podle Vašeho názoru největší výhoda členství ČR v EU ve spojitosti s Vaším každodenním životem?

14. Jste muž nebo žena?

Označte jen jednu elipsu.

Muž

Žena

15. Jaký je Váš věk?

Označte jen jednu elipsu.

18-20 let

21-30 let

31-40 let

41-50 let

51-60 let

61-70 let

71+ let

16. Do jaké kategorie spadáte?

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

Podnikatel

Zaměstnanec - soukromý sektor

Zaměstnanec - veřejný sektor

Nezaměstnaný

Student

Důchodce

V domácnosti

Jiné: _____

17. Jaké je Vaše doposud nejvýše dosažené vzdělání:

Označte jen jednu elipsu.

bez vzdělání nebo neúplné základní vzdělání

základní vzdělání (ZŠ)

střední odborné vzdělání s výučním listem

střední vzdělání s maturitou

vyšší odborné vzdělání

vysokoškolské vzdělání

Abstrakt

BARTOŠ, Ivan. *Geografická analýza nacionalismu a euroskepticismu na Sokolovsku: Případová studie Kraslice*. Plzeň, 2020, 66 s., Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta ekonomická.

Klíčová slova: euroskepticismus, nacionalismus, Kraslice, dotazník

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou euroskepticismu a nacionalismu konkrétně v Kraslicích, což je nedílnou součástí, jakožto případové studie. Zkoumá výsledky dotazníkového šetření, jež aplikuje na teoretické poznatky získané z doktrín v rámci nacionalismu a euroskepticismu. Práce se zabývá vlivem míry národní identity v souvislosti s postojem vůči Evropské unii, dále taktéž vyšší mírou národní identity preferující Česko na úkor Evropy, jakožto vykazování znaků inklinujících k pojetí inkluzivního či exkluzivního národa. V neposlední řadě se zabývá rozborem respondentů na základě schématu Kopeckého-Muddeho v rámci euroskepticismu. Dále zkoumá vliv vyššího vzdělání coby aspektu, jenž v rámci respondentů podporuje evropskou integraci, jakož i samotnou Evropskou unii.

Abstract

BARTOŠ, Ivan. *Geografická analýza nacionalismu a euroskepticismu na Sokolovsku: Případová studie Kraslice*. Plzeň, 2020, 66 p., Bachelor Thesis. University of West Bohemia. Faculty of Economics.

Keywords: euroscepticism, nationalism, Kraslice, questionnaire

This bachelor thesis deals with the case of euroscepticism and nationalism, specifically in the municipality of Kraslice as a case study. It examines the results of a questionnaire survey, which are applied to theoretical findings inferred from the doctrines of nationalism and Euroscepticism. The thesis examines the relationship between the degree of national identity and the attitude towards the European Union, as well as whether the higher degree of national identity preferring the Czech Republic occurs at the expense of pro-European attitudes. Last but not least, it deals with the analysis of respondents based on the Kopecký-Mudde scheme within Euroscepticism. It also examines the impact of higher education as an aspect that supports European integration among respondents, as well as the European Union itself.